

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 141 (9020) ÇƏRŞƏNBƏ, 6 iyul 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Brüssel gündəliyini qalib Azərbaycanın maraqları müəyyən edir

Öhdəliklərini yerinə yetirməməsi və ya üçtərəfli razılaşmaların tələb etdiyi prosesləri ləngitməsi İrəvana baha başa gələ bilər

Şarl Mişelin zəngi ilk növbədə onun Aİ Şurasının prezidenti kimi Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normallaşdırılması ilə bağlı siyasi iradəsinin təcəssümüdür. Məhz Aİ Şurası prezidentinin təşəbbüsü və vasitəçiliyi ilə ötən ilin dekabrından Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşlərdə münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində vacib razılaşmalar əldə olunub. "Brüssel prosesi" adını alan bu görüşlər Aİ-nin dəstəyi və təşəbbüsləri ilə Azərbaycanla Ermənistan arasında birbaşa danışıqları nəzərdə tutan yeni mexanizm və format yaradılması deməkdir. Bu isə hələ İkinci Qarabağ müharibəsinə qədər mövcud olmuş, Azərbaycanın qələbəsindən sonra isə fəaliyyətinə lüzum qalmayan Minsk qrupu ilə müqayisədə obyektiv və işlək formatdır. Belə ki, Şarl Mişelin iki dövlət arasındakı münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində təşəbbüsləri, bütövlükdə prosesə dəstəyi tamamilə tərəfsizdir. Bu baxımdan

onun mövqeyi bir vaxtlar Minsk qrupunun həmsədrlərinin ortaya qoyduqları mövqedən tamamilə fərqlənir və real nəticənin əldə olunmasına hesablanır. Brüssel gündəliyinin əsas məqamlarından biri Aİ-nin Vətən müharibəsindən sonra yaranmış yeni reallıqları qəbul etməsidir. Bu mənada Brüssel formatında aparılan müzakirələrdə Avropa İttifaqının ortaya qoyduğu mövqə də Azərbaycanın regionda təhlükəsizliyin və rifahın təmin edilməsinə hesablanmış təşəbbüsləri ilə uzlaşır. Aİ də hesab edir ki, artıq gələcəyə baxmaq, yeni reallıqlar çərçivəsində münasibətləri normallaşdırmaq lazımdır. Digər tərəfdən Aİ Şurasının prezidenti heç vaxt "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", "status" kimi ifadələri işlətmir, Minsk qrupunun adını çəkmir. Bu fakt da göstərir ki, Aİ Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqları qəbul edir.

→ 6

4 ayda 4 məktub

Azərbaycan və ABŞ prezidentlərinin səmimi münasibətləri strateji tərəfdaşlığa sadiqliyin göstəricisidir

Azərbaycanla ABŞ arasında diplomatik münasibətlərin 30 ili tamam olub. Ötən müddət ərzində mövcud olan əlaqələr davamlı inkişaf edərək yeni yüksəliş mərhələsinə çatıb. Bunu iki ölkə arasındakı enerji, neqliyyat, infrastruktur, kommunikasiya və digər sahələrdə güclü təmaslar da təsdiqləyir. Münasibətlərin yüksələn xətt üzrə inkişafı bu baxımdan diqqəti daha çox cəlb edir.

Mövcud əlaqələrin getdikcə daha da dərinləşməsinə, şəxslənməsinə mühüm töhfə verən ən əsas amil isə iki ölkə prezidentlərinin qarşılıqlı səmimi münasibətləridir. ABŞ Prezidenti Co Baydenin son 4 ayda İlham Əliyevə ünvanladığı 3 məktub, Azərbaycan Prezidentinin 4 iyul ABŞ-in Müstəqillik Günü münasibətilə Co Baydenə məktubu bunu bir daha təsdiqləyir.

→ 6

Qazax rayonunun Qarapapaq-Çaylı avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. On dörd min nəfər əhəlinin yaşadığı 3 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Qarapapaq-Çaylı avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nin 1.26.18-ci yarım bölməsində göstərilmiş məbləğin 6,9 milyon (altı milyon doqquz yüz

min) manatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyul 2022-ci il

Prezidentin tapşırıqları uğurla icra olunur

Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı ilə dövlət nümayəndə heyəti işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, iyulun 5-də Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının, Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə yaradılmış Əlaqələndirmə Qərargahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında aidiyyəti dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət heyətin işğaldan azad olunmuş ərazilərə növbəti səfəri baş tutub.

→ 2-3

Şuşada icbari tibbi sığorta ilə bağlı dinləmə keçirilib

İyulun 5-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada Milli Məclisin Səhiyyə və Əmək və sosial siyasət komitələrinin "Ölkədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı görülən işlər, hazırkı vəziyyət və gələcək planlar" mövzusunda həsr edilmiş birgə dinləməsi keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsindən verilən məlumata görə, dinləməni giriş sözü ilə açan Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov iclas iştirakçılarını Azərbaycanın incisi olan Şuşada salamlamaqdan duyduğu qürur hissələrini bölüşüb. O,

bu qüruru bizə bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi rəşadətli Ordumuza, şəhidlərimizə, qazilərimizə borclu olduğumuzu vurğulayıb və iclasın Şuşada keçirilməsinə yaratdığı şəraitə görə Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovaya təşəkkürünü bildirib.

İclasda əvvəlcə Şuşanın, bütövlükdə isə Qarabağın və digər ərazilərimizin azad edilməsi uğrunda həyatlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

→ 7

Bakı parklar, bağlar şəhəridir

→ 11

Azərbaycandan Ukraynaya növbəti humanitar yardım göndərilib

Azərbaycan tərəfindən Ukrayna xalqına humanitar yardım məqsədilə ərzaq məhsulları, məişət və tibbi təyinatlı mallarından ibarət növbəti yardım iyulun 5-də göndərilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ümumi çəkisi 50 ton olan humanitar yardımın Polşanın Varşava hava limanına çatdırılması üçün təyyarə saat 10:00-da Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportundan yola düşüb.

Humanitar yardım Ukraynanın Çerkasski vilayət administrasiyasının tərəfdaş şəhərlər xətti ilə Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinə etdiyi rəsmi müraciətlə əlaqədar hazırlanıb. Çerkasski şəhər əhəlisinin ehtiyacları üçün nəzərdə tutulan humanitar yardıma saxlama müddəti uzun olan məhsullar (konservlər, donlu bitkilər, quru yemək payı və s.), eləcə də uşaq qidalari, dərman vasitələri və geyimlər daxildir.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının liderinə çevrilib

Prezident İlham Əliyev çıxışında ən vacib məqamlardan birinə aydınlıq gətirərək demişdir ki, 2016-cı ildə 120 ölkənin yekdil dəstəyi ilə Azərbaycan 2019-cu ildə Bakıda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısını keçirmiş və 2019-2022-ci ilə qədər sədrliyi üzərinə götürmüşdür. Bu qərarın 2023-cü ilin sonuna kimi uzadılması da ölkəmizin fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət, dövlətimizə göstərilən böyük etimaddır. 120 dövlətin belə yekdil qərarə gəlməsinin başlıca səbəbi Azərbaycanın müasir dünyada söz sahibi kimi nüfuzunun və mövqelərinin güclənməsidir.

→ 6

Ermənistanda parlament böhranı yaşanır

Baş nazir N.Paşinyana taxıl çatışmazlığı problemi ilə bağlı parlamentdə sual verildikdə, suala cavab vermək əvəzinə başqa məsələdən danışır və mövzudan yayınır. Üstəlik, adətə üzrə suallara cavabını keçmiş hakimiyyətə bağlayaraq günahı onların üzərinə atır. Erməni iqtisadçılar ölkədə ərzaq təhlükəsizliyi məsələsinə ciddi şəkildə gündəmə gətirdiyi halda hökumət təmsilçiləri məsələ ilə maraqlanmadıqlarını, lazımsız başağrılarına

ehtiyac duymadıqlarını açıq şəkildə nümayiş etdirməkdən də çəkinmirlər.

Ermənistan artıq xarici investorlar üçün də əhəmiyyətini itirib. Beynəlxalq reyting agentlikləri ölkənin xarici və daxili valyutada uzunmüddətli reytingini aşağı salıb. Ermənistanın qiymətli kağızlarla bağlı reytingi də bu qayda ilə endirilib. Bu, son vaxtlar ölkədə iqtisadi reytingin endirilməsi ilə bağlı artıq üçüncü hadisədir.

→ 12

Prezidentin tapşırıqları uğurla icra olunur

Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı ilə dövlət nümayəndə heyəti işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, iyulun 5-də Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının, Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydada həlli məqsədilə yaradılmış Əlaqələndirmə Qorqahının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı altında aidiyyəti dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərindən ibarət heyətin işğaldan azad olunmuş ərazilərə növbəti səfəri baş tutub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazir və Prezident Administrasiyasının rəhbərinin başçılıq etdiyi heyət

övvəlcə Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsində Vətən müharibəsi şəhidlərinin şərəfinə ucaldılmış

abidəni ziyarət edib. Daha sonra "Suqovuşan-1" Su-Elektrik Stansiyası və Suqovuşan su anbarına baxış keçirilib, "Azərənjeri" ASC-nin prezidenti Baba Rzayev və Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin sədri Zaur Mikayılov tərəfindən Azərbaycan Prezidentinin tapşırıqları ilə bağlı görülən işlər barədə məlumatlar verilib. Daha sonra Dövlət Turizm Agentliyi sədrinin

müavini Azadə Hüseynova Turizm İnkişaf Konsepsiyası ilə bağlı görülən işlər barədə məruzə edib. "Azərişiq" ASC-nin sədri, Kano və Avarçəkmə Federasiyasının prezidenti Vüqar Əhmədov nümayəndə heyətinə icra edilən layihələr barədə ətraflı məlumat verib. Heyət Suqovuşan qəsəbəsində turizm təyinatlı fərdi evlərdə aparılan təmir-bərpa işləri ilə də tanış

olub. Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Emin Hüseynov görülən işlər barədə təqdimat edib. Heyət üzvləri həmçinin Tərtər rayonunun işğaldan azad edilən Talış kəndində olublar. Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin

sədri Anar Quliyev kəndin hazırlanan layihəsi barədə, Dövlət Turizm Agentliyi sədrinin müavini Azadə Hüseynova kəndin dövlət başçısının son tapşırıqlarına uyğun olaraq tərtib olunan Turizm İnkişaf Konsepsiyası barədə məlumat veriblər. Daha sonra Ağdam istiqamətində yola düşən heyət üzvləri Bərdə-Ağdam dəmir yolunun, eləcə də Bərdə-Ağdam, Talış-Tapqaraqo-

yunlu-Qaşaltı sanatoriyası avtomobil yollarının tikintisi işləri ilə tanış olublar, görülən işlər barədə "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədr müavini Hicran Valehov və Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov məruzələrdə olublar.

Prezidentin tapşırıqları uğurla icra olunur

Baş nazir Əli Əsədovun və Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyevin başçılığı ilə dövlət nümayəndə heyəti işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfər edib

Əvvəli 2-ci sah.

Şahbulaq qalasında görülən işlərlə tanışlıq zamanı Şahbulaq Turizm Kompleksinin layihəsi barədə məlumat verilib. Daha sonra ANAMA-nın Ağdam mobil sahə düşərgəsinə yola düşən iştirakçılar düşərgə və miniatürizmə işləri ilə tanış olublar.

Ağdam şəhəri ərazisində heyət üzvləri "Qarabağ" Regional Elektrik Şəbəkəsinin Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinə baxış keçirib, daha sonra iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov Ağdam Sənaye Parkında görülmüş işlər barədə heyətə ətraflı məlumat verib.

Heyət üzvləri həmçinin Ağdamda inşa olunan yaşayış kompleksinin tikinti işləri ilə də tanış olublar.

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa edilən Ağdam Cümə məscidində görülən işlər barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, fondun icraçı direktoru Anar Ələkbərov ətraflı məlumat verib. Daha sonra təhsil naziri Emin Əmrullayev heyəti Ağdamda 1 sayılı tam orta məktəbdə aparılan tikinti işlərinin gedişatı ilə tanış edib.

Səfərin sonunda Baş nazir və Prezident Administrasiyasının rəhbərinin başçılıq etdiyi heyət Qarabağ iqtisadi rayonuna daxil olan işğaldan azad edilmiş ərazilərdə (Şuşa rayonu istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəliyinin qorqarğında yaradılan şəraitlə tanış olublar.

Səfər müddətində baxış keçirilən bütün yenidənqurma və bərpa

işlərinin, habelə infrastruktur layihələrinin Prezident İlham Əliyevin

tapşırıqlarına uyğun yerinə yetirilməsi istiqamətində aidiyyəti qu-

rumların rəhbərlərinə müvafiq göstərişlər və tövsiyələr verilib.

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1976, № 12 (I kitab), maddələr 2214, 2217, 2220, 2233, 2237, 2240, 2253, 2256, 2266; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, № 3, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883, № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (I kitab), maddələr 1435, 1437, 1438, № 10, maddə 1963, № 11, maddələr 2188, 2191, 2214, 2217, 2231, № 12 (I kitab), maddələr 2473, 2475, 2499, 2507, 2512, 2522; 2019, № 1, maddələr 4, 6, 15, 18, 23, 44, № 3, maddələr 374, 389, № 4, maddələr 579, 581, 587, 595, № 5, maddələr 791, 800, 803, 804, 813, № 6, maddələr 992, 998, 1007, № 7, maddə 1193, № 8, maddələr 1364, 1367, 1368, 1381, 1383, № 11, maddələr 1682, 1686, 1696, № 12, maddələr 1883, 1900; 2020, № 3, maddə 222, № 5, maddələr 505, 515, 519, № 6, maddələr 670, 672, 681, № 7, maddələr 838, 841, 846, 854, № 8, maddələr 1008, 1011, № 9, maddə 1138, № 11, maddələr 1332, 1333, 1336, № 12 (I kitab), maddələr 1432, 1440; 2021, № 4, maddə 306, № 5, maddə 428, № 6 (I kitab), maddələr 535, 541, 546, 560, № 7, maddələr 701, 705, 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə

1208, № 12, maddələr 1306, 1334; 2022, № 1, maddə 2; Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 27 dekabr tarixli 449-VIQD nömrəli, 2022-ci il 25 fevral tarixli 487-VIQD nömrəli və 26 aprel 517-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 38.1-ci maddəyə "pozulmasına" sözdündən əvvəl ", kritik informasiya infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi qaydasının" sözləri əlavə edilsin.

2. 43.1-ci maddəyə "602-2," rəqəmlərindən sonra "602-3," rəqəmləri əlavə edilsin.

3. 102.1-ci maddəyə "351-1-ci," sözlərindən sonra "371-1-ci," sözləri əlavə edilsin və həmin maddədə "və 602.2-ci" sözləri ", 602.2-ci və 602-3-cü" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. Aşağıdakı məzmununda 371-1-ci maddə əlavə edilsin:

"Maddə 371-1. Kritik informasiya infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi qaydasının pozulması

371-1.1. Kritik informasiya infrastrukturunu obyektinin təhlükəsizliyi üzrə ümumi və xüsusi tələblərin infrastrukturunu sahibi, onun vəzifəli şəxsi və ya ona kiber-təhlükəsizlik xidməti göstərən provayder (təchizatçı) tərəfindən pozulmasına görə -

vəzifəli şəxslər beş yüz manatdan min manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər üç min manatdan dörd min manatadək məbləğdə cərimə edilir.

371-1.2. Kritik informasiya infrastrukturunun informasiya təhlükəsizliyini idarəetmə sisteminin yaradılmasına və funksionallığının təmin olunmasına dair tələblərin pozulmasına görə -

vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək məbləğdə cərimə edilir.

371-1.3. Kritik informasiya infrastrukturunu obyektinə yönəlməmiş kibertəhdidlər, kibercümlər, kibersidentlər və bu əməllərin törədilməsinə cəhdlər barədə

məlumatın müəyyən edilmiş qaydada kritik informasiya infrastrukturunu subyekti tərəfindən aidiyyəti dövlət orqanına təqdim edilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər üç yüz manatdan beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər beş yüz manatdan min manatadək məbləğdə cərimə edilir.

Qeyd: Şəxs bu Məcəllənin 371-1.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş tələblərin pozulmasına görə inzibati məsuliyyətə cəlb olunduqda, 3 ay ərzində kritik informasiya infrastrukturunun informasiya təhlükəsizliyini idarəetmə sistemini yaratmalı və onun funksionallığını təmin etməlidir. Bu müddətdə şəxs həmin əməlin törədilməsinə görə təkrarən inzibati məsuliyyətə cəlb olunmur."

5. Aşağıdakı məzmununda 602-3-cü maddə əlavə edilsin:

"Maddə 602-3. Kritik informasiya infrastrukturunun təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) tələblərinin yerinə yetirilməməsi və ya ona maneçilik törədilməsi

Kritik informasiya infrastrukturunu obyektinin təhlükəsizliyi üzrə tələblərin pozulması hallarının aradan qaldırılmasına dair səlahiyyətli orqanın (vəzifəli şəxsin) tələbinin yerinə yetirilməsinə, yaxud kibertəhdidlərin və kibercümlərin aşkarlanması, qarşısının alınması və təhlükəsizlik insidentlərinin aradan qaldırılması üçün səlahiyyətli orqana (vəzifəli şəxs) lazımı şəraitin yaradılmamasına və ya maneçilik törədilməsinə görə -

vəzifəli şəxslər min manatdan min beş yüz manatadək məbləğdə, hüquqi şəxslər dörd min manatdan beş min manatadək məbləğdə cərimə edilir."

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 may 2022-ci il

"Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 540-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələrinin baxdığı inzibati xətlər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 540-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 3 may tarixli 1361 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 765, № 9, maddə 1650, № 10, maddə 1789, № 12 (I kitab), maddələr 2314, 2321; 2018, № 1, maddə 54, № 2, maddələr 200, 219, № 3, maddələr 416, 430, 448, № 5, maddələr 916, 919, № 6, maddə 1243, № 9, maddələr

1828, 1840, № 11, maddələr 2274, 2289, № 12 (I kitab), maddələr 2540, 2587, 2601; 2019, № 1, maddə 82, № 2, maddə 216, № 3, maddə 431, № 4, maddə 620, № 5, maddələr 819, 824, 835, 866, № 7, maddə 1221, № 8, maddə 1388, № 10, maddələr 1581, 1587, № 11, maddələr 1700, 1710; 2020, № 3, maddə 252, № 5, maddələr 538, 564, № 6, maddələr 710, 714, № 7, maddələr 865, 880, № 8, maddə 1032, № 11, maddə 1345, № 12 (I kitab), maddə 1484; 2021, № 1, maddə 33, № 6 (I kitab), maddə 566, № 8, maddə 921, № 12, maddələr 1407, 1423; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 5 aprel tarixli 1644, 1645 nömrəli, 13 aprel tarixli 1662 nömrəli və 23 aprel tarixli 1668 nömrəli fərmanları) ilə təsdiq edilmiş "Rayon (şəhər) məhkəmələ-

rinin baxdığı inzibati xətlər haqqında işlər üzrə protokol tərtib etmək səlahiyyəti olan vəzifəli şəxslərin Siyahısı"nın 28-ci hissəsində "377 və 378-ci" sözləri "371-1, 377, 378 və 602-3-cü" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 27 may tarixli 540-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyul 2022-ci il

"Gədəbəy, Qoşa, Ordubad qrupu (Piyazbaşı, Ağyurd, Şəkərdərə, Kələki), Söyüdlü, Qızılbulaq və Vejnəli perspektiv qızıl filiz yataqlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikasının "Azərqızıl" Dövlət Şirkəti ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında bağlanmış Sazişdə Dəyişiklik" sənədinin qəbul və təsdiq edilməsi, həyata keçirilməsinə icazə verilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

"Gədəbəy, Qoşa, Ordubad qrupu (Piyazbaşı, Ağyurd, Şəkərdərə, Kələki), Söyüdlü, Qızılbulaq və Vejnəli perspektiv qızıl filiz yataqlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikasının "Azərqızıl" Dövlət Şirkəti ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında Saziş (bundan sonra - Saziş) 1997-ci il avqustun 20-də bağlanmış və Azərbaycan Respublikasının 1998-ci il 17 mart tarixli 456-IQ nömrəli Qanunu ilə qəbul və təsdiq edilmiş, onun həyata keçirilməsinə icazə verilmişdir.

Sazişin müvafiq şərtlərinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında 2022-ci il iyunun 20-də Bakı şəhərində "Gədəbəy, Qoşa, Ordubad qrupu (Piyazbaşı, Ağyurd, Şəkərdərə, Kələki), Söyüdlü, Qızılbulaq və Vejnəli perspektiv qızıl filiz yataqlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikasının "Azərqızıl" Dövlət Şirkəti ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında bağlanmış Sazişdə Dəyişiklik" imzalanmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

1. Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında imzalanmış "Gədəbəy, Qoşa, Ordubad qrupu (Piyazbaşı, Ağyurd, Şəkərdərə, Kələki), Söyüdlü, Qızılbulaq və Vejnəli perspektiv qızıl filiz yataqlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikasının "Azərqızıl" Dövlət Şirkəti ilə R.V. Investment Group Services, LLC ABŞ arasında bağlanmış Sazişdə Dəyişiklik" (bundan sonra - "Dəyişiklik") qəbul və təsdiq edilsin, onun həyata keçirilməsinə icazə verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən Sazişdə iştirak edən Podratçıya verilən Azərbaycan Respublikası Hökumətinin təminatı və öhdəlikləri (bundan sonra - "Hökumət təminatı") qəbul edilsin və onların həyata keçirilməsinə icazə verilsin.

3. Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra Dəyişiklik Qanun olur. Dəyişiklik, onun qüvvəyə minməsindən

irəli gələn bütün hüquqi nəticələri ilə Sazişin ayrılmaz hissəsi olur.

4. Saziş, Dəyişiklik ilə əlavə və dəyişiklik edilmiş şəkildə tam hüquqi qüvvəyə malik olmağa davam edir və Azərbaycan Respublikasının Qanunu olaraq tam qüvvəsinə saxlayır.

5. Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra Hökumət təminatı Qanun olur. Sazişdə konkret surətdə başqa hallar göstərilməyibse, Hökumət təminatı Sazişin qüvvədə olduğu müddət ərzində Hökumət təminatına uyğun gəlməyən və ya zidd olan Azərbaycan Respublikasının hər hansı başqa mövcud və ya qəbul oluna biləcək qanunların, fərmanların, yaxud inzibati sərəncamlarının (və ya onların hissələrinin) müddəalarından üstün tutulur.

6. Bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra Podratçının (və ya onun hüquq varislərinin) Hökumət təminatı üzrə əldə etdiyi hüquqlar və mənafelər Podratçının qabaqcadan razılığı olmadan dəyişdirilə, düzəldilə və ya azaldıla bilməz.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 iyun 2022-ci il

"Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə İndoneziya Respublikasının Energetika və Mineral Ehtiyatlar Nazirliyi arasında enerji əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumu"nun təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

1. 2021-ci il aprelin 30-da Bakı və Cakarta şəhərlərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi ilə İndoneziya Respublikasının Energetika və Mineral Ehtiyatlar Nazirliyi arasında enerji əməkdaşlığına dair Anlaşma Memorandumu" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Anlaşma Memorandumu qüvvəyə mindikdən sonra Azər-

baycan Respublikasının Energetika Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Anlaşma Memorandumunun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə İndoneziya Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyul 2022-ci il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Monqolustan Hökuməti arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

1. 2021-ci il oktyabrın 21-də Bakı və Ulan-Bator şəhərlərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Monqolustan Hökuməti arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Res-

publikasının İqtisadiyyat Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Monqolustan Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyul 2022-ci il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsrail Dövləti Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" in təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

1. 2022-ci il martın 30-da Təl-Əviv şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə İsrail Dövləti Hökuməti arasında turizm sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi

onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə İsrail Dövləti Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyul 2022-ci il

Müdafiə Nazirliyinin Kiber Təhlükəsizlik Əməliyyatları Mərkəzi istifadəyə verilib

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov iyulun 5-də Müdafiə Nazirliyinin Rabito, İnformasiya Texnologiyaları və Kibertəhlükəsizlik Baş İdarəsinin Kiber Təhlükəsizlik Əməliyyatları Mərkəzinin açılışında iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Baş İdarə rəisi general-mayor Məmməd Eminov müasir avtomatik idarəetmə sistemləri ilə təchiz olunmuş mərkəzin fəaliyyəti barədə müdafiə nazirinə məruzə edib. Bildirilib ki, yeni texnoloji avadanlıqla təchiz edilmiş mərkəz Azərbaycan Ordusunun informasiya-kommunikasiya texnologiyaları mühitində fəaliyyət göstərən və nəzarəti həyata keçirməklə kibertəhlükəsizliyi təmin edəcək.

Qeyd olunub ki, inkişaf etmiş ölkələrin kibertəhlükəsizlik sahəsində qabaqcıl təcrübəsi nəzərə alınmaqla yaradılan mərkəzdə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və komanda-idarəetmə sistemlərinin davamlı izlənilməsi və idarə edilməsi, təhdidlərin vaxtında aşkarlanması, rəqəmsal araşdırmalar, elektron təhlükəsizlik yoxlamalarının aparılması və digər fəaliyyətlər icra ediləcək.

Müdafiə naziri Azərbaycan Ordusunda kibertəhlükəsizlik tədbirlərinin daha da təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar komandanlıq qarşısında müvafiq tapşırıqlar qoyub.

"TEKNOFEST Azərbaycan" Festivalında iştirak edən könüllülər mükafatlandırılıb

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyinin (RİNN) təşəbbüsü ilə fəaliyyət göstərən İnnovativ Könüllülər "TEKNOFEST Azərbaycan" Aerokosmik və Texnologiya Festivalı zamanı 4 gün ərzində təşkilatı işlərdə dəstəyinə görə mükafatlandırılıb.

Nazirlikdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, RİNN-nin Aparat rəhbərinin müavini Asif İsmayılov və nazirin müşaviri Rəşad Bayramov gəncləri keçdikləri bu təcrübə münasibətilə təbrik edərək göstərdikləri təşəbbüsün önəmli diqqətə çatdırıblar. Gələcək-

də də bu kimi önəmli layihələrdə birgə fəaliyyətin davam etdiriləcəyinə əminlik ifadə olunub.

Bir sıra ali təhsil müəssisələrinin fəal tələbələrindən formalaşan İnnovativ Könüllülərə sertifikat və hədiyyələr təqdim edilib.

"Amerika Birləşmiş Ştatları və Azərbaycan Respublikası arasında qurulmuş 30 illik diplomatik münasibətlər dövründə biz transmilli təhlükəsizlik, enerji təhlükəsizliyinin gücləndirilməsi, iktisadi ticarət və sarmayələrin təşviqi məsələlərində güclü tərəfdaş olmuşuq. Bakıda Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin evsahibliyi etdiyiniz vaxtda Sizi əmin etmək istəyirəm ki, Amerika Birləşmiş Ştatları Azərbaycanın sadıq tərəfdaşı olmaqda davam edir". ABŞ Prezidentinin Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin açılışı ilə əlaqədar İlham Əliyevə ünvanladığı məktubda yer alan bu fikirlər isə bir daha təsdiq edir ki, Ağ ev strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə qədər yüksələn əlaqələrin daha da gücləndirilməsində maraqlıdır.

Co Bayden vurğulayıb ki, Azərbaycan regional və global bazarların sabitləşdirilməsi baxımından trans-Xəzər əməkdaşlığının nəhəng potensialının reallaşdırılmasında mühüm əhəmiyyətə malikdir. Eyni zamanda Azərbaycan "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə və Ukrayna üçün mühüm olan yanacaq təchiz etməklə də Avropanın enerji təhlükəsizliyinin sabitləşdirilməsinə kömək etməkdə həlledici rol oynayır.

Azərbaycanın tam potensialına nail olunması, o cümlədən şəxələndirilmiş iqtisadiyyatın təşviqi, bərpaulunan enerji mənbələrinə investisiyaların yatırılması ilə iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizədə global məqsədlərə töhfənin verilməsi, qanunun aliliyi və hesabathlıqın möhkəmləndirilməsi, xalqın yaşayış standartlarının yüksəldilməsi istiqamətində İlham Əliyevin davamlı addımlarını alqışladığını bildiren Co Bayden əməkdaşlığa yüksək dəyər verdiyini də qeyd edib.

ABŞ Prezidentinin hər 3 məktubunda qeyd edilən fikirlər əsaslanaraq deyə bilərik ki, Amerika Birləşmiş Ştatları Azərbaycanın müstəqilliyinə və suverenliyinə öz dəstəyini bir daha təsdiqləyir, Ağ ev İlham Əliyevin qətiyyətli siyasi kursunu təqdir edir.

ABŞ hər zaman İlham Əliyevin global miqyaslı təklif və təşəbbüslərini təqdir edir

Ən mühüm məqam isə odur ki, ABŞ İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra regionda yaranmış yeni realıq, sülhün və təhlükəsizliyin təminatı və Ermənistanla sülh sazişinin bağlanması prosesində İlham Əliyevin atdığı addımları, irəli sürdüyü təşəbbüsləri dəstəkləyir. Bunu Co Baydenin İlham Əliyevə Müstəqillik Günü münasibətilə ünvanladığı məktubdakı fikirlər də təsdiqləyir: "İndi Cənubi Qafqazda davamlı sülhə nail olmaq üçün mühüm imkana bəslənən ümid zəmindir. Amerika Birləşmiş Ştatları bütün Qafqaz və trans-Xəzər regionunun çıxılmazına imkan verəcək Azərbaycan ilə Ermənistan arasında diplomatik təmasların intensivləşdirilməsinə və Azərbaycanın iqtisadi, neqliyyat və insanlararası əlaqələrinin qurulmasına kömək etməyə hazırdır".

Göründüyü kimi, dünyanın super dövləti olan ABŞ İlham Əliyevin postmüharibə dövründə yürütdüyü siyasətə öz dəstəyini nümayiş etdirir. Qalib Komandan kimi bölgədə sülhün bərqərar olunmasını, yeni neqliyyat-tranzit qovşağının və həmçinin yeni əməkdaşlıq platformalarının yaradılmasının təşəbbüskarı olan İlham Əliyevin təklifləri Avropa İttifaqı, BMT ilə yanaşı, ABŞ tərəfindən də təqdir edilir.

ABŞ-la münasibətlərin yüksək səviyyəyə qaldırılmasında, əlbəttə ki, ölkəmizin demokratik dünyaya inteqrasiyası istiqamətində atdığı davamlı addımlar da mühüm rol oynayır. Digər tərəfdən ölkəmizin Avropanın enerji təchizatı sahəsində əhəmiyyətli rolu Azərbaycanla ABŞ arasında ki münasibətləri dərinləşdirən faktorlardandır.

ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin daha da yaxınlaşmasını təsdiqləyən faktlara nəzər yetirək görərik ki, bu ölkənin bir çox şirkətləri uzun illərdən investor və podratçı qismində Azərbaycanı enerji və qeyri-enerji sektorlarında uğurlu fəaliyyət göstərirlər. Energetika sahəsində Azərbaycan ilə ABŞ arasında yüksək səviyyədə əməkdaşlıq var ki, bunun da nəticəsində nəhəng global layihələr reallaşır. Bu da öz növbəsində regional inkişafı təhlükəsizləşdirir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Brüssel gündəliyini qalib Azərbaycanın maraqları müəyyən edir

Öhdəliklərini yerinə yetirməməsi və ya üçtərəfli razılaşmaların tələb etdiyi prosesləri ləngitməsi İrəvana baha başa gələ bilər

İyulun 4-də Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev arasında telefon danışığı olub. Söhbət zamanı Brüssel gündəliyinə aid məsələlər müzakirə edildi. İlham Əliyev Şarl Mişelin təşəbbüsü və iştirakı ilə keçirilmiş üçtərəfli görüşləri, bu çərçivədə öldə olunmuş razılaşmaları qeyd edərək, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması və sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası, neqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində danışıqların real nəticələrə gətirib çıxaracağına ümidvar olduğunu bildirdi.

Avropa İttifaqının təşəbbüsləri Azərbaycanın mövqeyi ilə uzlaşır

Şarl Mişelin zəngi ilk növbədə onun Aİ Şurasının prezidenti kimi Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibətlərin normalaşdırılması ilə bağlı siyasi iradəsinin təcəssümüdür. Məhz Aİ Şurası prezidentinin təşəbbüsü və vasitəçiliyi ilə ötən il dekabrından Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşlərdə münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində vacib razılaşmalar öldə olub. "Brüssel prosesi" adını alan bu görüşlər Aİ-nin dəstəyi və təşəbbüsləri ilə Azərbaycanla Ermənistan arasında birbaşa danışıqlar nəzərdə tutan yeni mexanizmi və format yaradılması deməkdir. Bu isə hələ İkinci Qarabağ müharibəsinə qədər mövcud olmuş, Azərbaycanın qələbəsindən sonra isə fəaliyyətinə lüzum qalmayan Minsk qrupu ilə müqayisədə obyektiv və işlək formatdır. Belə ki, Şarl Mişelin iki dövlət arasındakı münasibətlərin normalaşdırılması istiqamətində təşəbbüsləri, bütövlükdə prosesi dəstəyi tamamilə tərsisizdir. Bu baxımdan onun mövqeyi bir vaxtlar Minsk qrupunun həmsədrinin ortaya qoyduqları mövqedən tamamilə fərqlənir və real nəticənin öldə olunmasına hesablanır.

Brüssel gündəliyinin əsas məqamlarından biri Aİ-nin Vəton müharibəsindən sonra yaranmış yeni realıqları qəbul etməsidir. Bu mənada Brüssel

formatında aparılan müzakirələrdə Avropa İttifaqının ortaya qoyduğu mövqe də Azərbaycanın regionda təhlükəsizliyin və rifahın təmin edilməsinə hesablanmış təşəbbüsləri ilə uzlaşır. Aİ də hesab edir ki, artıq gələcəyə baxmaq, yeni realıqlar çərçivəsində münasibətləri normalaşdırmaq lazımdır. Digər tərəfdən Aİ Şurasının prezidenti heç vaxt "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", "status" kimi ifadələri işlətməyəcək, Minsk qrupunun adını çəkməyəcək. Bu fakt da göstərir ki, Aİ Azərbaycanın yaratdığı yeni realıqları qəbul edir.

Ermənistan köhnə taktikasına qayıtsa, peşman olacaq

Xatırladaq ki, may ayında Brüsseldə keçirilən növbəti üçtərəfli görüşdə razılaşdırılan bütün məsələlər bir daha prosesin Azərbaycanın milli marağı və mənafeələrini uyğun gətirəcəyini göstərdi. Belə ki, görüşdə Ermənistanın hələ 10 noyabr bəyanatında özünə öhdəlik verdiyi üçtərəfli sülh müqaviləsinin imzalanması, sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və neqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində söylənilən vəzifələri yerinə yetirməyib. Bu, Ermənistan tərəfindən üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının pozulmasıdır və Prezident İlham Əliyevin IX Qlobal Bakı Forumunda qeyd etdiyi kimi, əgər bizə bu əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışıqlar çətin olacaq.

Prezident İlham Əliyevə telefon zəngi zamanı Şarl Mişel Avropa İttifaqının Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması, sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və neqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində söylənilən vəzifələri yerinə yetirməyib. Bu, Ermənistan tərəfindən üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının pozulmasıdır və Prezident İlham Əliyevin IX Qlobal Bakı Forumunda qeyd etdiyi kimi, əgər bizə bu əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışıqlar çətin olacaq.

İndi Minsk qrupunun dövrünü deyil

Öldə olunan razılıqlardan biri də dövlətlərarası münasibətləri tənzimləyən gələcək sülh müqaviləsinin dair müzakirələrin aparılmasıdır. Lakin sülhün öldə edilməsi üçün Ermənistan tərəfinə öhdəlikləri yerinə yetirməlidir. 10 noyabr üçtərəfli Bəyanatına əsasən Azərbaycanın əsas hissesi ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında müqaviləyə əsasən imzalanması idi. Ermənistan tərəfindən kapitulyasiya aktının imzalanmasından il yarımdan çox vaxt ötsə də, bu öhdəlik yerinə yetirilməyib. Bu, Ermənistan tərəfindən üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının pozulmasıdır və Prezident İlham Əliyevin IX Qlobal Bakı Forumunda qeyd etdiyi kimi, əgər bizə bu əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışıqlar çətin olacaq.

Prezident İlham Əliyevə telefon zəngi zamanı Şarl Mişel Avropa İttifaqının Ermənistan və Azərbaycan arasında münasibətlərin normalaşdırılması, sülh müqaviləsinin imzalanması, sərhədlərin delimitasiyası və neqliyyat-kommunikasiya xətlərinin açılması istiqamətində söylənilən vəzifələri yerinə yetirməyib. Bu, Ermənistan tərəfindən üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının pozulmasıdır və Prezident İlham Əliyevin IX Qlobal Bakı Forumunda qeyd etdiyi kimi, əgər bizə bu əlaqə yolu təqdim edilməyəcəksə, sülh haqqında danışıqlar çətin olacaq.

Nəticələri beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də qəbul olunan 44 günlük müharibənin qalibi kimi, Azərbaycanın məqsədi bölgədə sülhün təmin olunmasıdır. Bu istiqamətdə müzakirələrdən boyun qaçırması, öhdəliklərini yerinə yetirməməsi, üçtərəfli razılaşmaların tələb etdiyi prosesləri ləngitməsi İrəvanın sülh prosesinə destruktiv yanaşması olacaq. Amma indi Minsk qrupunun dövrünü deyil və Aİ-nin vasitəçiliyi ilə aparılan danışıqlar Ermənistanla verilən son şansdır. Əks təqdirdə itirən yenə Ermənistan olacaq.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

4 ayda məktub

Azərbaycan və ABŞ prezidentlərinin səmimi münasibətləri strateji tərəfdaşlığa sadiqliyin göstəricisidir

Azərbaycanın çoxtərəfli və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursunda dünyanın ən aparıcı ölkələrindən biri olan ABŞ-la münasibətlərin möhkəmləndirilməsi xüsusi prioritet təşkil edir. Rəsmi Bakı xarici siyasət kursunda ABŞ-la münasibətlərə hər zaman xüsusi önəm verir. Həmçinin ABŞ da Azərbaycanla münasibətləri daha da genişləndirmək üçün müəyyən addımlar atır.

Son 20 ildə demokratları və ya respublikaları təmsil etməsindən asılı olmayaraq, dünyanın fəvqəldövlətinə rəhbərlik etmiş prezidentlər və onların administrasiyaları Azərbaycanla münasibətlərə yüksək ehtiramla yanaşıblar. Rəsmi Vaşinqton Azərbaycanı Cənubi Qafqazın lider dövləti kimi qəbul edərək həm regional, həm də global problemlərin həllində yaxın tərəfdaşı kimi yüksək qiymətləndirir.

30 illik diplomatik münasibətlər, dostluq və əməkdaşlığın davamlı inkişafı

Azərbaycanla ABŞ arasında diplomatik münasibətlərin 30 ili tamam olub. Ötən müddət ərzində mövcud olan əlaqələr davamlı inkişaf edərək yeni yüksəliş mərhələsinə çatıb. Bunu iki ölkə arasındakı enerji, neqliyyat, infrastruktur, kommunikasiya və digər sahələrdə güclü təmaslar da təsdiqləyir. Münasibətlərin yüksəlmə xətt üzrə inkişafı bu baxımdan diqqəti daha çox cəlb edir.

Mövcud əlaqələrin getdikcə daha da dərinləşməsinə, şəxələnməsinə mühüm töhfə verən ən əsas amil isə iki ölkə prezidentlərinin qarşılıqlı səmimi münasibətləridir. ABŞ Prezidenti Co Baydenin son 4 ayda İlham Əliyevə ünvanladığı 3 məktub, Azərbaycan Prezidentinin 4 iyul ABŞ-nin Müstəqillik Günü münasibətilə Co Baydenə məktubu bunu bir daha təsdiqləyir. Bütün məktublarda prezidentlər əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsində maraqlı olduqlarını bildirərək vurğulayırlar ki, davamlı tərəfdaşlıq və əməkdaşlığa hər zaman sadiqlirlər.

İlham Əliyev amerikalı həmkarına ünvanladığı məktubda qeyd edib ki, 30 ildir Azərbaycanla ABŞ-ı dostluq və tərəfdaşlıq münasibətləri bir-

ləşdirir. Azərbaycan ilk gündən müstəqilliyinə, suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə ABŞ-nin dəstəyini yüksək qiymətləndirir. Məktubda vurğulan ki, ölkəmizin iqtisadiyyatında qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq iktisadi və çoxtərəfli müstəqilliyə uğurla davam edir. Beynəlxalq təhlükəsizliyin təminatı və terrorizmə qarşı mübarizədə uzun müddətdən bəri davam edən birgə fəaliyyət məmnunluq doğurur. Enerji təhlükəsizliyi məsələlərində ölkəmizin sıx əməkdaşlığı, həyata keçirilən irimiqyaslı transmilli layihələrdə ABŞ-nin yaxından iştirakı və hərtərəfli dəstəyi müvafəqiyətin əsas amillərindəndir. "Bu gün Azərbaycan ilə ABŞ arasında bir sıra mühüm sahələrdə strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlmiş əməkdaşlığımız siyasi əlaqələrimizin də genişlənməsinə şərait yaratmışdır. Ölkəmizin enerji, təhlükəsizlik və terrorizmə qarşı mübarizədə əməkdaşlığı nümunəvi xarakter daşıyır".

ABŞ Prezidenti Co Bayden isə İlham Əliyevə Novruz bayramı, 28 May Müstəqillik Günü və Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi 27-ci Beynəlxalq Xəzər Neft və Qaz Sərgisinin açılışı ilə əlaqədar ünvanladığı məktublarında iki dövlət arasındakı əməkdaşlığın perspektivinə tam aydınlıq gətirib, Azərbaycanla əlaqələrin daha da inkişafında maraqlı olduğunu bildirdi. Ağ ev rəhbərinin Müstəqillik Günü ilə bağlı təbrik məktubunda Amerika Birləşmiş Ştatları ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasından ötən 30 il ərzində enerji mənbələrinin şəxələndirilməsi və beynəlxalq təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlığın tarixin mühüm anında öz bəhrəsini verdiyi, Azərbaycanın Avropa və dünya bazarlarının təhlükəsizliyinin təminatı üçün əhəmiyyətli rol oynadığını vurğulanab.

Hər iki ölkə strateji tərəfdaşlığın daha da gücləndirilməsində maraqlıdır

Co Bayden ABŞ-nin hazırkı administrasiyasının Azərbaycanla əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün İlham Əliyevə bundan sonra da birgə çalışmada maraqlı olduğunu, ABŞ-Azərbaycan əlaqələrinin strateji əhəmiyyət kəsb edən münasibətlər səviyyəsinə yüksəldiyini bəyan edib.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının liderinə çevrilib

Xəbər verdiyi kimi, Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şöbəsinin "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr olunan Bakı Konfransında bu quruma üzv dövlətləri narahat edən bir sıra vacib məsələlər müzakirə olunmuş və müəyyən qərarlar qəbul edilmişdir. Bəri başdan bildirik ki, tədbir start götürdüyü gündən - iyulun 30-dan dünyanın kütləvi informasiya vasitələrinin, politoloqların və beynəlxalq şərhçilərin diqqət mərkəzində olmuş və geniş təhlil edilmişdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə tədbirdə Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şöbəsinin yaradılması barədə qərar verilmişdir. Dövlət başçısı bu barədə çıxışında belə demişdir: "Parlament şöbəsi bizim təkəvürü sürdüydük və dəstəyinizi qazandıq yeganə təşəbbüs deyil. Digər vacib bir təşəbbüs gənclər şöbəsidir. Növbəti ay burada, Bakıda başqa önəmli bir tədbir, Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Sammiti keçiriləcəkdir".

Qeyd edək ki, üzv dövlətlər tərəfindən dəstəklənmiş digər bir təşəbbüs - Nyu Yorkda Qoşulmama Hərəkatının Dəstək Ofisinin yaradılması ideyası da Azərbaycana məxsusdur. Belə təşəbbüslərin irəli sürülməsində məqsəd beynəlxalq arenada maraqlarımızı

daha inamlı və çevik qorumaq, üzv dövlətlər arasında həmrəyliyin gücləndirilməsinə nail olmaqdır.

Prezident İlham Əliyev çıxışında ən vacib məqamlardan birinə aydınlıq gətirərək demişdir ki, 2016-cı ildə 120 ölkənin yekdil dəstəyi ilə Azərbaycan 2019-cu ildə Bakıda Qoşulmama Hərəkatının Zirvə toplantısını keçirmiş və 2019-2022-ci ilə qədər sədrliyi üzünə götürmüşdür. Bu qərarın 2023-cü il sonuna kimi uzadılması da ölkəmizin fəaliyyətinə verilən yüksək qiymət, dövlətimizə göstərilən böyük etimaddır. 120 dövlətin belə yekdil qərarı gəlməsinin başlıca səbəbi Azərbaycanın mütəsir dünyada söz sahibi kimi nüfuzunun və mövqələrinin güclənməsidir. Prezident İlham Əliyev çıxışında beynəlxalq arenada Qoşul-

mama Hərəkatının sədri kimi ədalətsizliyə, beynəlxalq hüququn pozulmasına, müxtəlif münasibətlərə qarşı sərgilənən selektiv yanaşmalara, ayrı-seçkilikə qarşı mübarizənin davam etdirilməsini bildirmişdir.

Bakı Konfransı Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin Azərbaycanla böyük dəstəyini və yüksək etimadını bir daha aydın sərgilədi. Çünki Azərbaycan 44 günlük Vəton müharibəsində qalib gəldikdən sonra sülh təşəbbüslərində, iqtisadi islahatların dərinləşməsində, beynəlxalq əməkdaşlığın bütün istiqamətlərdə güclənməsində maraqlıdır. Biz 30 illik işğal dövründə ruhdan düşüb çökədik, əksinə, torpaqlarımızı düşmən tapdığından azad etmək üçün güc topladıq, baxmayaraq ki, Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, bəzi ölkələr bizim haqq işimizin qarşısını almağa çalışırdılar. Bununla belə Ali Baş Komandanın qətiyyəti və ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində 2020-ci il noyabrın 10-da Ermənistan məğlubiyətini etiraf etməyə məcbur oldu. Azərbaycan beynəlxalq təşkilatların 30 il gördüyü mədəni və ya gömək istəməyi işi gördü - ədalətli bərpə etdi. Prezident bu məsələdə öz

mövqeyini belə açıqlamışdır: "1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurası 4 qətnamə qəbul etmişdir ki, orada erməni qoşunlarının bizim ərazimizdən dərhal, tam və qeyd-sətsiz çıxarılması tələb edilirdi. Sual olunur ki, niyə bu qətnamələr icra edilmədi? Buna cavab verə yoxdur və ya cavab vermək istəmir. Növbəti sual ondan ibarətdir ki, niyə BMT Təhlükəsizlik Şurasının bəzi qətnamələri bir neçə gün içərisində icra olunur, bizə gəldikdə onlar 28 il ərzində kağız üzərində qalır? Əgər cəsur azərbaycanlı hərbiçilər torpaqlarımızı azad etməsəydi, həmin qətnamələr yəqin ki, daha 28 il ərzində kağız üzərində qalacaqdı".

Qeyd etdiyimiz kimi, konfransda müzakirə edilən mövzular dünya KİV-inin diqqət mərkəzində olmuşdur. Dünyada sülhün, təhlükəsizliyin və davamlı inkişafın təminatı edilməsi məqsədini dəstəkləyən KİV Bakı Konfransında global problemlərin həlli istiqamətindəki müzakirələri tərsiz ölkələrin yeni güc mərkəzinin yaranmasını təzahürü kimi qiymətləndirmişdir. Küveytin rəsmi KUNA agentliyi yazmışdır ki, bütün dünyada risklər qarşısında qanun və ədalətün bərqərar olmasına çağır-

ran prinsipial tərsiz üçüncü səsə böyük ehtiyac duyulur. Eyni zamanda agentlik Azərbaycan Prezidentinin yeni təşəbbüsləri irəli sürdüyünü də diqqətdən qaçırmamışdır. Ərəb mediası Bakı Konfransında ərəblərin problemlərini dərin yanaşma sərgilədiyini, Fələstin probleminin həllinə, Yəmən və Suriyada vəziyyətə bağlı müzakirələrə kifayət qədər yer ayrıldığını diqqətə çatdırmışdır.

Aydın görünür odur ki, möhtəşəm zəfəri-miz, aparlan dərin islahatlar, işğaldan azad edilmiş ərazilərin konseptual bərpası Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu ildən-ildə artırır. Çoxsaylı ekspertlərin və politoloqların qeyd etdiyi kimi, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli islahatçı ruhu, unikal diplomatik bacarığı və qətiyyətli sərkərdə keyfiyyəti Azərbaycanı növbəti Qafqazın, hətta tərsiz ölkələrin liderinə çevirmişdir.

Misirin "Əl Hivər" Strateji Araşdırmalar və Media Mərkəzindən gələn açıqlamada deyilir ki, hazırda dünyada böyük güclərin, hərbi blokları və siyasi alyansların getdikcə artan qarşılıqlı fonunda sülh çağırışlarına böyük ehtiyac duyulur. Nəşrin gəldiyi qənaət

belədir ki, global təhlükəsizliyin təminatı edilməsi, İlham Əliyevin Bakı konfransında söylədiyi fikirlərin bütün dünyada dəstəklənməsi vacibdir. Nəşrin qeyd etdiyinə görə, məhz bu səbəbdən 44 günlük müharibə vaxtı BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olan, Qoşulmama Hərəkatında təmsil edilən dövlətlər bəzi müzakirələrə kifayət qədər yer ayrıldığını diqqətə çatdırmışdır.

Ərəb politoloqlarının fikrincə, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin siyasi üstünlük əsasında icra edilməsinə son qoyulması zərurətə çevrilir. Ərəb dünyasının rəyi belədir ki, aktual problemlərin həlli bütün dünyada, o cümlədən Yaxın Şərqdə sülhün və təhlükəsizliyin təminatı edilməsinə töhfə verə bilər. Global miqyasda kateqorikləşmənin qarşısını almaq üçün bir neçə ölkənin, yaxud siyasi-hərbi alyansın deyil, bütün dövlətlərin fəal iştirakı ilə mümkündür.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Şuşada icbari tibbi sığorta ilə bağlı dinləmə keçirilib

İyulun 5-də Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada Milli Məclisin Səhiyyə və Əmək və sosial siyasət komitələrinin "Ölkədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı gələcək planlar" mövzusunda həsr edilmiş birgö dinləməsi keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyət əlaqələri şöbəsinin verdiyi məlumatlara görə, dinləməni giriş sözü ilə açan Səhiyyə komitəsinin sədri Əhliman Əmiraslanov iclas iştirakçılarına Azərbaycanın icbari sığortanın Şuşada salamlamaqdan duyduğu qürur hissələrini bölüşüb. O, bu qüruru bizə bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi rəşadətli Ordumuzla, şəhidlərimizə, qazilərimizə borclu olduğumuzu vurğulayıb və iclasın Şuşada keçirilməsinə yaratdığı şəraitə görə Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovaya təşəkkürünü bildirib.

İclasda əvvəlcə Şuşanın, bütövlükdə isə Qarabağın və digər ərazilərimizin azad edilməsi uğrunda həyatlarını qurban verməmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsinə bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Əhliman Əmiraslanov Şuşanın bir sıra möhtəşəm tədbirlərə əvəzəhbibliy etməsinə görə açılıb, bu şəhərdə və azad edilmiş digər ərazilərdə aparılan quruculuq və abadlıq işlərinin böhs edib. Dinləmənin mövzusu ilə bağlı komitə sədri bildirib ki, səhiyyə sahəsində həyata keçirilən islahatlar bütövlükdə Prezident İlham Əliyevin modernləşmə və yeniləşmə siyasətinin tərkib hissəsidir. O, icbari tibbi sığortaya keçiddən sonra Azərbaycanın səhiyyə xidmətinə baş verən yeniliklərdən və inkişaf proseslərindən

xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsi istiqamətində qarşıda dayanan vəzifələrdən danışdı.

Tədbirdə komitələrin sədr müavini Rəşad Mahmudov və Mələhət İbrahimqızı, deputatlar İlham Məmmədov, Jalə Əliyeva, Kamillə Əliyeva, Vüqar Bayramov, Sədaqət Vəliyeva, Arzu Nağıyev, Soltan Məmmədov, Müşfiq Məmmədli, Sevinc Hüseynova və Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri Adil Vəliyev çıxış etdilər.

Çıxış edənlər Şuşada Milli Məclisin komitə iclaslarının keçirilməsinin əhəmiyyətindən, şəhidlərimizin qanı ilə yuğrulmuş Şuşa torpağının xalqımız üçün müqəddəsliyindən, Şuşanın Azərbaycan xalqının tarixində tutduğu yerdən danışdılar.

Deputatlar icbari tibbi sığortada olmaq istəyən vətəndaşların yüksək qiymətləndirilib, tibb müəssisələrindən resurslarından və kadr potensialından səmərəli istifadəni təmin etmək, fəaliyyətlərini optimallaşdırmaq və göstərilən xidmətlərin keyfiyyətini artırmaq barədə fikirlərini bildirdilər, təkliflərini səsləndirdilər.

Dinləmədə İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur Əliyev icbari tibbi sığortanın təbii sığortanın keçən dövründə görülmüş işləri, qarşıya çıxan çətinliklər, əldə olunan nəticələr barədə söz açdı. O, ötən müddət ərzində göstərilən tibbi xidmətlərinin əhatə dairəsi, kəmiyyəti barədə statistik göstəriciləri açıqlayıb. Zaur Əliyev icbari tibbi sığorta zərfinin əhatə dairəsinin genişləndirilməsindən və agentliyin tabeliyindəki müəssisələrdə kadr potensialının artırılması və

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Nazir Ceyhun Bayramov alman professor Mixael Reynhard Hess ilə görüşüb

İyulun 5-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Almaniyanın Qiesen Universitetinin dosenti, alim Mixael Reynhard Hessi qəbul edib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə alim M.Hess "Şuşanın irsi. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtının tarixi və inkişaf yolu" adlı kitabını nazir Ceyhun Bayramova təqdim edib. Alim qeyd edib ki, kitabı yazmaqda əsas məqsədi Qarabağın və Şuşanın Azərbaycanın mədəniyyət və mədəniyyət tarixindəki zəngin irsini geniş oxucuların diqqətinə çatdırmaqdır. O, kitabın ölkəmizlə bağlı elmi araşdır

dırmalar aparın şəxslər üçün etibarlı mənbə qismində çıxış edəcəyini bildirdi.

Nazir Ceyhun Bayramov alim Mixael Hessə təşəkkürünü ifadə edib. O, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi ilə bağlı xarici mütəxəssislər, elm adamları tərəfindən aparılan araşdırmaların aparılmasını vacibliyini vurğulayıb və bu mənada kitabın dəyərinin yüksək olduğunu söyləyib. Nazir alman dilində dərc olunan kitabın gələcəkdə digər xarici dillərə də tərcümə edilməsinin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi.

Nazir Ceyhun Bayramov alim Mixael Hessə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edib.

Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq prokurorluq orqanları tərəfindən vətəndaşların inzibati binasında İmişli, Saatlı, Sabirabad və Cəbrayıl rayonlarından olan vətəndaşların qəbulu edilib.

Qəbuldan əvvəl Baş prokuror xalqımız Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılması abidəsinin ziyarət edib, gül dəstələri düzərək əziz xatirəsinə ehtiramla yad edib.

Qəbulda iştirak edən 39 vətəndaşın müraciətində qaldırılan məsələlərin qanunauyğun və operativ şəkildə həll edilməsi üçün Kamran Əliyev Baş Prokurorluğun əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və tabe rayon prokurorlarına müvafiq göstərişlər verib.

Qəbuldan sonra Baş prokuror Saatlı, Sabirabad və Cəbrayıl rayon prokurorlarına gedib, əməkdaşlarla görüşlər keçirməklə onlara konkret tapşırıqlar verib, vətəndaşların müraciətlərinə obyektiv baxılması və qəbulu işinin düzgün təşkilinə görə tabe prokurorların fərdi məsuliyyət daşıdıqlarını diqqətə çatdırdı.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur sürətlə dirçəlir

Son iki ildə yenidənqurma proseslərinə 5 milyard manata yaxın vəsaitin ayrılması Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini göstəricisidir

Dünya bazarında neftin qiymətinin qalxması ilə Azərbaycanın 2022-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulandan daha çox gəlirlərin daxil olması büdcəyə yenidən baxılması zərurətini yaratdı. Prezident İlham Əliyev tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi haqqında" Qanuna dəyişikliklər edilməsi barədə Qanun layihəsi Milli Məclisə təqdim olundu və qəbul edildi.

Bu dəyişiklik, yəni büdcəyə daxil olan əlavə vəsaitin ilk növbədə işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpa və quruculuq işlərinə, eləcə də sosial sahəyə yönləndirilməsi üçün real zəmin yaradır.

Siyasi ekspertlər, iqtisadçılar da birmənalı şəkildə bildirirlər ki, əlavə vəsaitin Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa və yenidənqurma prosesinə yönləndirilməsi həyata keçirilən layihələrin daha tez icrasını sürətləndirəcək.

həm də ordu quruculuğuna, mövqelərin möhkəmlənməsinə böyük töhfədir. Çünki infrastruktur olmadan ön xəttə arxa xətt arasında çəvik logistik əlaqə yaratmaq mümkün deyil.

Deputat deyib ki, hazırda ən böyük vəsaitlər işğaldan azad olunan ərazilərdəki yol infrastrukturunun qurulmasına sərf edilir. Məsələn, Murovdagın altından keçən tunelin uzunluğu 12 kilometrə yaxındır ki, dünyada ancaq 10 belə tunel mövcuddur. Onların hamısı inkişaf etmiş, yüksək səviyyəli potensial olan ölkələrdə tikilib. "Sovet hakimiyyəti dövründə bu layihəyə başlanılsa da, həm texniki, həm də çox vəsait tələb edildiyindən mümkün olmayıb. Bütövlükdə həmin ərazilərdə 20-yə yaxın tunelin tikilməsi nəzərdə tutulur. Bundan başqa, beynəlxalq hava limanlarının tikintisi davam edir. Füzulidə salınan hava limanı yüksək səviyyəyə və qısa müddətdə həyata keçirilib, digər ikisinin isə tikintisi davam edir."

Deputatın fikrinə, bunlar bölgənin turizm potensialının inkişafına, insanların rahat gəziş-gölsinə şərait yaratmaqla yanaşı, həm də hərbi strateji təyinatlıdır. Bu hava limanlarının hərbi strateji əhəmiyyəti də var.

Əlavə vəsait Böyük qayıdış planının daha tez icrasına imkan verəcək

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənəyə və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Aydın Hüseynov qəzetimizə açıqlamasında bildirir ki, bu ilin büdcə layihəsində azad edilmiş ərazilərin bərpasına 2.2 milyard manat ayrılmışdır. Amma reallıq həmin tədbirlərin miqyasının artması üçün əlavə xərclər tələb edir.

Deputat xatırladı ki, Prezident İlham Əliyev mayın 27-də Zəngilan rayonuna səfəri zamanı ölkənin iqtisadi göstəricilərinin müsbət dinamikasını, dövlət və icma bütüclərində proqnozdan daha çox gəlirlərin əldə edildiyini nəzərə alaraq, artan gəlirlərin bir hissəsinin işğaldan azad olunan torpaqlarda quruculuq işlərinin sürətləndirilməsinə yönəldilməsi ilə bağlı tapşırıq verib. Azad olunan ərazilərdə şəhər və kəndlərin yenidən qurulması, infrastrukturlarının yaradılması geniş vəsaitləb və işlər nəzərdə tutulduğundan da sürətlə gedir. Ona görə də büdcəyə dəyişikliklər zərurəti meydana çıxmışdır.

Aydın Hüseynov bildirir ki, büdcədən ayrılacaq əlavə vəsaitlər Böyük qayıdışın təmin edilməsini sürətləndirilməsinə, şəhər və kəndlərin bərpası və yenidən qurulmasını genişləndirilməsinə, həmin ərazilərdə əlavə müasir infrastrukturların yaradılmasına, on qabaqcıl innovativ xidmət şəbəkəsinin qurulmasına yönəldiləcək. "Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda hazırda mühüm infrastruktur layihələri, yaşayış məntəqələrinin inşası dayanmadan davam etdirilir. Dövlət bütün gücünü istiqamətdə səfərbər edib, bu ərazilərdə işlərin sürəti artıqca, yeni maliyyə tələbatları meydana çıxır."

Deputat vurğulayıb ki, Ermənistanla sərbəhdə yeni infrastrukturun yaradılması, ordumuzun müdafiə qabiliyyətinin daha da möhkəmləndirilməsi məqsədilə müdafiə sahəsinə dövlət büdcəsi xərclərinin artırılması qərara alınıb. Bununla yanaşı, Vətən müharibəsi zamanı ölkənin bəzi rayon və şəhərlərində zərərçəkmiş yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası və yenidən qurulması üçün büdcədən əlavə vəsaitlər ayrılıb.

Aydın Hüseynov qeyd edir ki, büdcədən azad edilmiş ərazilərin bərpasına əlavə vəsaitlərin ayrılması Böyük qayıdış planının daha tez icrasına imkan verəcək.

Göründüyü kimi, Azərbaycan heç bir beynəlxalq maliyyə təşkilatından yardım almadan yalnız öz imkanları hesabına Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bərpa edir, öz əzəli torpaqlarına yiyələnir və bu istiqamətdə yorulmadan səylər göstərir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə büdcədən ayrılan vəsaitin artırılması isə yenidənqurma və bərpa işlərinin sürətlənməsinə müsbət impuls verəcək.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri ATƏT PA-da komitə sədri seçilib

Xəbər verildiyi kimi, Böyük Britaniyanın Birminhəm şəhərində ATƏT PA-nın illik sessiyası keçirilib. Bu gün başa çatacaq sessiyada Azərbaycan nümayəndə heyəti də iştirak edir.

Sessiyada iqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit üzrə ümumi komitənin iclası çərçivəsində komitənin sədri vəzifəsinə seçilib. Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Azay Quliyev və Avstriya nümayəndə heyətinin üzvü David Stögmüller qeyd olunan vəzifəyə namizədlərini irəli sürüblər.

Seçkidən öncə hər iki namizədə söz verilib. Çıxışında Azay Quliyev komitə sədri qismində ATƏT regionunda yaranmış iqtisadi çətinliklərə, oraq çatışmazlığı, ətraf

mühitin qorunması, enerji böhranı, xüsusilə də naqliyyat və logistika məsələlərinə diqqət ayıracağına bildirib.

İclasda gizli səsvermənin nəticələrinə görə, Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Azay Quliyev ATƏT PA-nın iqtisadi məsələlər, elm, texnologiya və ətraf mühit üzrə ümumi komitəsinin sədri vəzifəsinə seçilib.

Xatırladaq ki, 2016-cı ildən ATƏT PA-nın vitse-prezidenti olan Azay Quliyevin səlahiyyəti müddəti cari il iyulun 6-da bitir. ATƏT PA-nın qaydalarına əsasən, iki tam müddət üzrə (3+3 il) seçilən vitse-prezident növbəti dəfə namizədliyini irəli sürə bilməz.

"Azərbaycan"

Xəzərin ətraf mühitinin mühafizəsi və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə məsələləri Xəzəryanı ölkələrin milli siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir

Bakıda "İqlim dəyişmələri şəraitində Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdləri, proqnoz və uyğunlaşma tədbirləri" mövzusunda Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin təşkilatlığı və BMT-nin İnkişaf Proqramının dəstəyi ilə hibrid formatda beynəlxalq konfrans keçirilib.

Tədbirin media tərəfdaşı olan AZƏRTAC xəbər verir ki, Xəzəryanı ölkələrin mütəxəssislərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin və xarici ekspertlərin iştirakı ilə keçirilən konfransda Xəzər dənizinin hazırlıq və gözlənilən səviyyə tərəddüdləri, həmçinin iqlim və səviyyə proqnozlarını nəzərə alaraq milli və regional uyğunlaşma tədbirlərinin müəyyən edilməsi üçün əməkdaşlığın genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edildi.

Aparılan müzakirələrdə Xəzəryanı ölkələrin nümayəndələri ilə birgə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti İbrahim Quliyev, İqlim Dəyişmələri üzrə Hökumətə Rəhbərlik Paneli katibi Abdallah Məkkis, BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycanı nümayəndəsinin səlahiyyətini icra edən Çaru Bista, SOCAR-ın vitse-prezidenti Xəlif Məmmədov, BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının Avropa ofisinin regional əlaqələndiricisi Məhəribə Əliyev, BMT-nin Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Vladimir Gjorgiev və digərləri iştirak etdilər.

Xəzər dənizinin problemləri ilə bərabər mütəxəssislər tərəfindən iqlim dəyişmələri üzrə hökumətlərə ekspert qrupunun cari ilin iyun ayında Bonn şəhərində İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Elmi və Texniki aspektləri üzrə Yərdəmcilərin 56-cı sessiyası

sında təqdim olunan qiymətləndirmə hesabataının nəticələri, son onillikdə iqlim dəyişmələri tempi-nin artması və gələcəkdə gözlənilən tərəddüdlərə dair aparılan araşdırmalar ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev konfrans iştirakçılarına videoformatda müraciət edib.

Müraciətdə bildirilib ki, hazırda Xəzər regionu həll olunmamış ekoloji problemlərin mənbə təsiri ilə bağlı bir sıra çətinliklərə üzlaşıb. Biore-sursların azalması, dəniz mühitinin çirklənməsi kimi antropogen təsirlərlə yanaşı, təbii mənbəli problemlər - iqlim dəyişikliyi nəticəsində dəniz səviyyəsinin uzunmüddətli enməsi dəniz ekosistemlərinin deqradasiyasına gətirib çıxarıb. Xəzər dənizinin səviyyə tərəddüdləri sahəli bəzi zonaların vəziyyətinə və iqtisadiyyatın dəyişmə ilə bağlı olan bir sıra sahələrinə mənfi təsir göstərir.

M.Babayevin sözlərinə görə, Xəzər dənizi-nin ətraf mühitinin mühafizəsi və təbii ehtiyatlar-dan səmərəli istifadə məsələləri Xəzəryanı ölkə-lərin milli siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir. "Azərbaycanda da Xəzər dənizinin ətraf mü-hitinə mənfi təsirləri minimuma endirmək üçün tədbirlər görülür. Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına məxsus olan bölgəsində ekoloji vəziyyətin qiymətləndirilməsi, dənizin bioloji ehtiyatlarının və hidroloji vəziyyətinin öyrənil-məsi və dənizin ətraf mühitinə mümkün neqativ təsirlərin müəyyən edilməsi məqsədilə Ekolo-giya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin "Əlif Hacı-yev" elmi-tədqiqat gəmisi ilə mütəmadi ekspedi-siyalar keçirilir. Biz həmin ekspedisiyaların zama-ni toplanmış monitoring məlumatları ilə bütün

maraqlı tərəflərlə bölüşməyə hazırıq. Eyni za-manda Xəzər dənizində birgə ekoloji monitoring-lərin planlaşdırılması və həyata keçirilməsi təklif edirik. Burada regional əməkdaşlığın, xüsusilə ekoloji problemlərin həllində Xəzəryanı ölkə-lərin səylərinin birlişdirilməsi üçün hüquqi baza yaradın "Xəzər dənizinin ətraf mühitinin mühafizəsi üzrə Çərçivə Konvensiyası"nın mühüm rolu-nu qeyd etmək lazımdır. İnanırıq ki, akademik sektor, müvafiq təşkilatların mütəxəssisləri, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatlarının nüma-yəndələri, müstəqil ekspertlərin qoşulduğu konfrans Xəzər dənizinin ekoloji problemlərinin mü-zakirəsi və vəziyyətdən çıxış yollarının araşdırıl-ması üçün platforma rolunu oynayacaq".

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Neft və Qaz İnstitutunun baş direktoru, akademik Fəxrəddin Qədirov bildirib ki, bu günə kimi aparıl-mış tədqiqatlar Xəzərin səviyyə tərəddüdlərində çox kəskin dəyişmələrin olduğunu göstərir. Həmin tədqiqatlara əsasən 100 il əvvəl Xəzərin səviyyəsi 2 metr yüksək olub. XX əsrin 30-cu il-lərində səviyyə 1,5 metr enib, 1978-1995-ci illər arasında 2,7 metr yüksəlmə baş verib. 2005-ci il-dən başlayaraq isə illə səviyyə 10 santimetr en-məkdədir. Bu dəyişmə 25-30 il davam edərsə, Xəzərin Şimal-Şərq hissəsi Aral dənizinin əqibə-ti ilə üzləşə bilər. Coğrafi mövqeyinə və okeanlar-la əlaqəsinin olmaması səbəbindən Xəzərin sə-viyyə rejimi onu bəsləyən çaylardan, yağıntılardan və buxarlardan - zamanla dəyişən dəniz su balansının əsas komponentlərindən çox asılıdır.

Tədbirdə çıxış edən BMT-nin İnkişaf Proqramının Azərbaycanı nümayəndəsinin səlahiyyətini icra edən Çaru Bista son illərdə

Xəzər dənizinin səviyyəsinin enməyə davam etdiyini, temperatur artıqca dənizdə suyun səviyyəsinin daha da enəcəyini vurğulayıb.

"Xəzər dənizinin ətrafında dörd milyondan çox insan yaşayır. Sənaye obyektlərinin 75 faizi Xəzər dənizinin sahilində yerləşir və həmin obyektlərdən tullantı sularının Xəzərə axdılması son qərarı alınmalıdır. Bu, Xəzərin canlılar aləminə təsir etməklə yanaşı, insanların da sağlamlığı üçün zərərli zərərdir. İqlim dəyişmələrinin gözlənilən xoşagəlməz nəticələrindən öhdəsindən gəlmək üçün hər şeydən əvvəl ona uyğunlaşmaq lazımdır. Bununla yanaşı, iqlim dəyişmələrinin zərərini minimuma endirməyə yönəlməli tədbirlərin görülməsi vacibdir."

1995-ci ildən etibarən Xəzər dənizinin səviyyəsinin tədricən enməsinin müşahidə edildiyini bildiren SOCAR-ın vitse-prezidenti Xəlif Məmmədovun sözlərinə görə, təcrübə göstərir ki, dənizin səviyyəsi endiyi hallarda Xəzər faunasının məskunlaşdığı və inkişaf etdiyi şelf zonasının sahəsi azalır, hidrotexniki qurğuların, o cümlədən limanların istismarında çətinliklər əmələ gəlir: "Analoji hallar SOCAR-ın dəniz obyektlərində yerləşən istehsalat sahələrinin normal rejimdə istismarına maneçilik törədir. Su səviyyəsinin enməsi nəticəsində akvatoriyamızın dayaz sahələrində mövcud və perspektivdə nəzərdə tutulan qu-yuların istismarında problemlər yaranır. Son zamanlar gəmilərin hidrotexniki qurğulara sərbəst axması, işçilərin və yüklinin təhlükəsiz daşın-ması üçün nəzərdə tutulmuş yük və sərmiş kör-pülərinin konstruksiyasına müəyyən dəyişiklik-lər edilməsi zərurətə çevrilib və təxirəsolunmaz

tədbirlər həyata keçirilib. Digər tərəfdən, səviyyənin enməsi hidrotexniki qurğuların yükdaşıyıcı və texnoloji konstruksiyalarının, neqlə bənzərliklərinə su səthi ilə təmas zonalarında aqressiv korroziya ehtimalını artırır. Suyun sürətlənməsinə yüksəlməsi, dəniz suyu istifadə edilən texniki və yağın ələy-hinə su xotlarının və avadanlıqların korroziyaya uğraması sürətlənir. Dənizə tökülən çayların suyu-nun azalması yağıntıların miqdarının azalması ilə bərabər, həm də çay salınandan kənd təsərrüfatının artan tələbatının ödənilməsinə yönəldilməsi ilə də izah edilir. "Xəzər dənizinin ətraf mühitinin bu-günkü vəziyyəti ilə əlaqədar bütün sahəyə dö-vətlər narahatlıq keçirir. Azərbaycan Respublikası Xəzər dənizinin ekoloji problemlərinin həlli üçün əməkdaşlığın genişləndirilməsində maraqlıdır."

BMT-nin Ətraf Mühit Proqramının Avropa ofisinin regional əlaqələndiricisi Məhəribə Əliyev bildirib ki, dünya ətraf mühitlə bağlı böhranlar üz-üzə-dir. Həmin böhranlar əsasən global çirklənmə, iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin itirilməsidir. M.Əliyev qeyd edib ki, Xəzər dənizinin sə-viyyə tərəddüdləri dənizdə yaşayan canlılara, biomüxtəlifliyə, onun sahilində yaşayan əhaliyə

təsir edir: "Xəzər dənizinin ətraf mühit problemlərinə dair təşəbbüslərin artırılması, Xəzəryanı ölkələrin bu məsələdə daha da aktivləşməsi, hazırlanacaq milli adaptasiya planının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması vacibdir".

Konfransa İqlim Dəyişmələri üzrə Hökumət-lərə Rəhbərlik Paneli katibi Abdallah Məkkis-in video-mesajı dinlənilib. O, son 20 ildə antropogen fə-aliyyətin havanın temperaturunu artırdığını, iqlimin istiləşməsinin hər kəsin sağlamlığına təsir etdiyini, hər bir regionda səylər göstərir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə istilik dalğaları daha da artır. Həmin proses Cənubi və Cənub-Şərqi Asi-yada özünü daha çox büruzə verir. Ekosistemo nə-zər salsaq görərik ki, biomüxtəliflikdə, flora və faunada iqlim dəyişiklikləri hiss olunur. İqlim dəyişiklik-ləri xəstəliklərin yayılmasına da səbəb olur. İnsan-lar arasında allergik xəstəliklərdən öziyyət çə-nkənlərin sayı artır. Havanın dəyişməsi ilə iqlim dəyişikliklərinin təsirlərinə birgə baxsada, insan-ların hansı çətin vəziyyətlə üzləşdiklərini görürük. Bütün bunlara baxmayaraq, iqlim dəyişiklikləri ilə bağlı risklərin qarşısını ala bilərik. Bunun üçün aləmlərimiz və biliklərimiz var. İndi veriləcək qə-rarlar gələcək nəsillərə müsbət təsir edə bilər".

Sonra Xəzəryanı dövlətlərin hidrometeorolo-giya xidmətlərinin rəhbərlərinin videomüraciəti-ri, o cümlədən "Xəzər dənizi regionunda iqlim dəyişikliyi", "Xəzər dənizinin səviyyəsinin də-yişməsi ilə bağlı elmi təhlil və tədqiqatlar" və "Dəniz səviyyəsinin müxtəlif sektorlara təsiri və uyğunlaşma tədbirləri" mövzularında yerli və beynəlxalq mütəxəssislərin məruzələri dinlə-nilib, müzakirələr aparılıb.

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 16 oktyabr (Çərşənbə günü) tarixli XVI nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

AZƏRBAYCAN

Çərşənbə, 9 məhərrəmülhəram sənə 1337. 16 təşriniv-əvvəl sənə 1918.

Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi, iqtisadi türk qəzetəsidir

Məhəlli-idarə: Bakı, Kolyubakinskaya küçədə "Azərbaycan" idarəsi.

Telefon nömrə: 6-91.

Tək nüsxəsi 50 qəpik.

Türk və əslimlə müfidi məqalələrə səhifələrimiz açıqdır.

Dərc olunmayan övraq iada edilməz.

Dərc edilən məqalətin mükafatını idarə təyin edir.

Abunə şəraiti: Yanvarın birinədək Bakı üçün 35, başqa şəhərlərə 42 rublədir. Bir aylığı Bakıda 12, başqa şəhərlərdə 19 rublədir.

Elan fiatı: sətəri 2 rubla. Kərratla gedən elanlar üçün güzəşt edilir.

İXTAR [XƏBƏRDARLIQ]

1. Azərbaycan Hökumətinin qərarı mövcubincə [qərarına əsasən], yərin əşura olmaq münasibəti ilə ümumta tətillər elan edilir.

2. Bu gün təsua, sabah əşura və altıdan gün isə cümə günü olmaq münasibəti ilə qəzetəmizin 18-ci nömrəsi yekşənbə [bazar] günü çıxaçağı elan olunur.

idara

ORDU KOMANDANI PAŞA HƏZRƏTLƏRİ XÜSUSİ ZİYARƏTLƏRİ

Sabah saat 10-dan 12-yə qədər müddət zərfində məqəmiras-miyələrində qəbul edəcəkləridir. Ziyarət edəcək zəvatın [şəxslərin] ziyarətdən bir gün müqəddəm [əvvəl] Ordu Komandanlığı yəvərinə məlumat vermələri rica olunur.

Ordu Ərkani-Hərbiyyə [Baş Qaragah] Rəyasəti

ELANI-RƏSMİ

- 1) Şamaxı, Quba və ətrafı musavi [yahudi] əhalisindən fərar surəti ilə Bakıya itlicə edən bəliçümə musavi ailələr, nəhayət beş gün zərfində Bakını tərkə məcburlar.
- 2) Zikr edilən müddət zərfində çıxmayanlar, bittövqif [həbs edilərə] Azərbaycan hüdudu xaricə çıxarılacaqlardır.
- 3) İşbu əmr tarixi-elanından [elan edildiyi tarixdən] etibarən üç gün Bakıda müntəşir [nəşr olunan] bilümm [bütün] qəzetələrlə nəşr ediləcəkdir [yayılacaqdır].
- II
- 1) Qadın, erkək bəliçümə erməni əhalisinin Tiflis, İrəvan və sair məmaliki-xariciyyəyə əzimatlərinə [getmələrinə] Ordu Komandanlığına müsaiddə edilmişdir.
- 2) Əzimat edənlər səyahət vərəqələrinə Polis Müfəttişi-Ümumiyyətdən alacaqlardır.
- 3) İşbu əmr, tarixi-elanından etibarən beş gün Bakıda müntəşir bilümm qəzetələrlə nəşr ediləcəkdir. Polis müfəttişi-ümumi Bəhaəddin

AZƏRBAYCAN DAİRƏSİNDƏN QEYRİ MƏMLƏKƏTLƏRƏ ÇIXARILAN ŞEYLƏR ÜÇÜN MÜVƏQQƏTİ GÖMRÜK VERGİSİ

- 1) Hər cür taxıl; düyü, kartofel, noxud və lobidən başqa hər putuna 20 rubla;
- 2) Düyü 30 rubla;
- 3) Hər cür un və krupa 30 rubla;
- 4) Bişmiş çörək 40 rubla;
- 5) İnak, qoyun və qeyri heyvan piyləri 20 rubla;
- 6) Hər cür pənim 20 rubla;
- 7) Yumurtə (hər yüzünə) 10 rubla;
- 8) İnak və qoyun yağı (hər putuna) 20 rubla;
- 9) Kürü (ikra) hər putuna 100 rubla;
- 10) Təzə balıq hər putuna 5 rubla;
- 11) Hazırlanmış balıq (quru, duzlanmış və qeyrə [ilaxır]) 15 rubla;
- 12) Ev heyvanları (at, hər cür ev heyvanları, xüsusi tədad edilənlərdən başqa) hər rə'sinə [hər başa] 20 rubla;
- 13) Qaramal hər rə'sinə 20 rubla;
- 14) Qoyun hər rə'sinə 15 rubla;
- 15) Hər cür göyərti putuna 2 rubla;
- 16) Yaş meyvə putuna 2 rubla;
- 17) Hazırlanmış (quru və qeyri) meyvələr putuna 5 rubla;
- 18) Hər cür qoz, şabalıd putuna 3 rubla;
- 19) Çay putuna 200 rubla;
- 20) Hər cür tənəkəli putuna 40 rubla;
- 21) Papiros hər ədədinə 2 qəpik;
- 22) Qand və bal hər putuna 100 rubla;
- 23) Araç, konyak (hər faizinə 40 qəpik aksizdən əlavə) butulkasına 2 rubla;
- 24) Şərab hər şüşəsinə 50 qəpik;
- 25) Hər vedrasinə 4 manat 80 qəpik aksizdən əlavə xəfif və hər bir vedrasinə 14 manat 40 qəpik sərt müsikiratin [spirtli içkilərin] boçkada olanlarının hər bir vedrasinə 1 rubla;
- 26) Hər cür sirkə hər vedrasinə 3 rubla;
- 27) Hər cür duz putuna 1 rubla;
- 28) Balıq yapışqanı putuna 100 rubla;
- 29) Mal buynuzu və dirnəği putuna 1 rubla;
- 30) Hər cür tük putuna 10 rubla;
- 31) Quş tükü putuna 10 rubla;
- 32) Tük balıncılar və döşəklər putuna 5 rubla;
- 33) Mum putuna 20 rubla;
- 34) Hər cür şam putuna 80 rubla;
- 35) Hazırlan[ma]miş dəri (gön) putuna 10 rubla;
- 36) Hər cür hazırlanmış dəri (gön) putuna 40 rubla;
- 37) Dərindən qayrılmış şeylər (çustdan başqa) putuna 120 rubla;
- 38) Çust putuna 40 [rubla];
- 39) Rezin (işlənmiş və ya işlənməmiş) putuna 100 rubla;
- 40) Zəy putuna 10 rubla;
- 41) Hər cür sabun putuna 40 rubla;
- 42) Mis putuna 20 rubla;
- 43) Misdən hazırlanmış şeylər putuna 40 rubla;
- 44) Nal və mix putuna 5 rubla;
- 45) İp (kəndir) putuna 5 rubla;
- 46) Kuponos putuna 20 rubla;
- 47) Yun putuna 20 rubla;
- 48) Yun parçalar putuna 100 rubla;
- 49) Papaqlıq dəri hər ədədinə 5 rubla;
- 50) Pambıq toxumu hər putuna 10 rubla;
- 51) Təmizlənməmiş pambıq putuna 10 rubla;
- 52) Təmizlənməmiş pambıq putuna 30 rubla;
- 53) Qalıç [xalça] putuna 100 rubla;
- 54) Palaz ədədinə 25 rubla;
- 55) İpak parçalar putuna 100 rubla;
- 56) Saxsı hər min ədədinə 10 rubla;
- 57) Kibrit hər qutusuna 10 qəpik.

Qeyd:

1 – Burada adlan zikr edilməyən mallardan xaricə aparılıqda, xaricdən gətirilən mallardan ötrü təyin edilmiş tariflər qərarı ilə vergi alınır.

2 – Hər dəfə Ticarət və Sənə'ət nazirinin icazəsi olmadıqı halda hər cür taxıl, un, bişmiş çörək, pambıq, yun, ipək, hər cür ipək parçalar, hər cür mə'dəni şeylər, diri və kəsilmiş heyvan xaricə aparmaq qadağandır.

3 – Qalan şeylərin xaricə aparılması üçün Mərkəzi Gömrükxana idarəsi namına verilən arizələr mövcubincə [arizələrə müvafiq şəkildə] icazə verilməkdir.

4 – Xaricə aparmaq üçün icazə verilmiş və qadağan edilmiş şeylərdən gömrük xarci vermədən hər adam başına bu qərarla xaricə aparmaq mümkündür: Hər adama 5 girvənkə çörək, bir girvənkə pənim, 1/8 çay, bir girvənkə kürü (ikra), 10 girvənkə meyvə, 10 ədad yumurtə, şərab və qeyri içkilər bir şüşə və ev şeylərindən ancaq yə-nində lazım olan qədar.

5 – İcazə almayıb xaricə mal aparmaqda mütəhəhim edilənlərin malları xəzinə mənəfatına əllərindən alınıb, apardıqı malın gömrük vergisinin beş qat qədər cərimə alınır. İkinci dəfə bu işdə mütəhəhim edilənlərin malları əllərindən alınmaqdan başqa, apardıqı malların iki qat qiyməti alınır, mal sahibi isə altı aydan ziyadə [olmamaqla] həbsə alınır. Bundan əlavə 50 verst sərhəddən kanar edilir. Sərhəddən bir verstliyində yaşadığı halda bir ildən altı il müddətinə qədar həbs edilir.

6 – Sərnışinlər mütəhəhim edildikdə, ancaq malları əllərindən alınmaqda cəzalanırlar.

7 – Xaricə mal aparmaq qanununu pozanların işləri yaxında olan gömrük idarəsinə göndərilir. Ancaq malları əllərindən alınıb cərimə edilənlərin işləri oradaca hall edilib, bundan əlavə cəzaya müstəhaq [layıq] olanların işi məhkəmə idarələrinə göndərilir.

8 – Həmin qərardad mövcubincə alınan paralar, həmçinin tutulan mallardan, vəsaiti-nəqliyyədən [naqliyyat vasitələrindən] hasil olan məbləğdən gömrük vergisi, malların naqlı edilib satışı məxarici, xəzinə vəkilinin zəhmət haqqı, məhkəmə məxarici və 30 faiz xəzinə nəfəinə çıxıldıqdan sonra, qalan hissəsi icazəsiz aparılan malları axtarıb tutanlara bəxş ediləcəkdir.

9 – Başqa ittifaqlarda [hallarda] gömrük idarələri gizlin mal aparınlar haqqında hal-hazırda davam edən qərarlarla hərəkətdə bulunacaqlardır.

Maliyyə naziri: Mahammadhasan Hacınski 11 oktyabr 1918

BAKI, 16.10.34

Bir qaç gündən bəri həvədis [xəbər] əzliğindən üçüncü bir can sınıxtısı davam edib gedirdi. Nəhayət, 22 Eylül [sentyabr] tarixli İstanbul qəzetləri havədisi-cəhanın [dünya xəbərlərinin] bundan bir qaç gün əvvəlinə qədər olan qismini bizə yetirdirdi.

Müttəfiqimiz Avstriya və Macarıstan Kral və İmperatorluğunun heç bir təəhhüdü təzammün etməyib [heç bir öhdəlik ehtiva etməyərkək], məhrəm olmaq bitərəm məmləkətlərdən birində müzakirə olunmaq üzrə verdiyi sülh notasına Amerika və İtaliya hökumətlərinin cavablarını öyrənmiş oluruq.

Bəş sənədən bəri insaniyyətin sineyi-qəmxarında [qəmlı kök-sündə] işləyən cərihanın [yararının] tədəvisi [müalicəsi] çərəlini arayan İttifaqı-Mürəbbə [Dörlər İttifaqı]; Etilafın cavabı notası üzərində hərbin məddi və mənəvi məsuliyyətlərini bir kərə daha üzərindən atmış oluruq.

Əsasən həşmətli İmperator həzrətləri və Baron Burian cəvəbləri tərəfindən verilən notaya qarşı tərəfi-müxasiminin [düşman tərəflərin] nasil bir tövə təxaccəqlərini qışman təxmin və təqdir etməkdə müşkülət yoxdu. Yalnız: imha [məhv] ediləmməyəcəyini, kəndisinə qarşı bir zəfəriqəti ehtirazının [qəti zəfər qazanmağın] mümkün olammayacağıni isbat etmiş olan Hökuməti-Müttəfiqə [Müttəfiq Hökumətlər] bu dəfəki sülhcuyənə təklifatına [sülhpərvər təkliflərinə] na yolda müqəbilə gərəcəyini – əvvəlki təcrübələri delayisi ilə – az çox kəşf və təxmin edə biləcəkləri halda, keçən gün-lərin beyhüdə qan tökülməyə səbəb olduqdan başqa heç bir nəticə verməyəcəyini Etilaf ərkanının [Etilafın dövlət xadimlərinin] artıq anlamış və təqdir etmiş olmaları ehtimalına məbni [söykənərək], təşəbbüsünü təkrar etmişdir.

Xüsəməmiş [düşmənlərimiz] bu təklifi kəndi əfkar və hissiyyətlərinə görə tələq [qəbul] edərkək, amali-xəyalparastanalərinə güşəyis verdilər [xəyalparast arzularına geniş meydan verdilər] və gördüyümüz cavabı notadan da anlaşıl biləcəyi vöchlə [kimi], hənzüz bayraqı düşmən torpağında təməvvüv edən [dalğalanan] müəzzəm bir ittifaq deyil, an acız bir düşməna qarşı belə bu yolda cavab vermək balapərvəzliğində [təkəbbüründə] bulundular. Müttəfiqimizin sülh notası heç bir zaman istimannə [aman diləmək üçün yazılan məktub] deyil, bil'əks insaniyyətin təxlisini [xilasını] istəhdaf edən [hədəfləyən] bir dəvətnəmədir.

Məməfih [bununla belə], düşmənlərimiz bu müqəbilələri ilə mahiyyəti-siyasiyyələrini [siyasi mahiyyətlərini], əğraz və məqsədi-istiləpərvəranələrini [istiləçi qəraz və məqsədlərini] ən'ənatıyla [kökləri ilə birgə] ifşa və izhar etmiş olurlar. Qayələrli millətlərin təxlisi maskası altında təxrib və imha etməkdən [xaraba qoymaq və məhv etməkdən] başqa heç bir şey etmədini artıq inkar edəmməzlər.

Etilafıyın [Etilaf Dövlətləri] bu notanı hər na surətlə tələqçi edərələrsə etsinlər, nə dürlü istərlərsə, öyləcə müqəbilədə bulunsunlar, yənə biz Müttəfiqlər başariyyəte qarşı icab edən [zəruri olan] vəzifeyi-səfqəti [səfqət borcunu] ada etməkdən mütvəvillid [doğan] bir istihəti-vicdanıyyə [vicdan rahatlığı] ilə mübarizəmizə davam edəcəyiz. Əhdaf [gələcək nasillər] və tarix bütün lövm [qınaq] və məzəm-mətinə bir müqətilənin [qırğınların] davamına səbəb olanlara həsr edəcəkdir. Artıq anlaşılır ki, sülhün səvən və arzu edənləri, ona qovuşmaq üçün heç lisanə almamalı və xatirə gətirməməlidir.

Böyük bir xalisyyəti-vicdanla [vicdani saflıqla] əta etdiyü notaya verdikləri cavab, insaniyyətin müştəq olduğu [arzuladığı] sülh və müsəlimətə [salamətliqə] pak böyük bir maneə təşkil edir.

İtaliya əmalının [niyyətlərinin] iç üzünü, Amerika nəhayət bul-mayan təhəkküm [hökmrənliq] arzularını sətərə [gizlətməyək] belə lüzüm gör[m]ürlər. Kəndisinə hamiyi-insaniyyət [bəşəriyyətin himayəçisi] süsü verən Amerika, yirtici bir canavar sədəsi ilə "qan" deyə həyqırır və bizim də sülh məsəsi başında titrək sədələri ilə "pəkey" [lap yaxşı; baş üstə] deyəm mōhtəriz [çəkinən] və müti [itətkər] düşmən mürəxxasləri [nüməyəndələri] görcünçəyə qədər səbat etməkliyyəmiz fərz oluruq.

Kamil Rza

TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

Qafqaziya İslam Ordusu qəragahından
Dərbənd cəbhəsində, 11.10.34. Zaviyan köyü şimalından ordu-muza hücum etmək istəyən düşmən 8 məqtbl [ölü] və 4 məcruh [yaralı] tərk edərkək fərar etmişdir.

13/14.10.34-də Zaviyan istiqamətində irəliləmək istəyən düşmən piyada və süvariləri müqəbilə hücumumuzla bir zabit olmaq üzrə əlli məqtbl və on beş məcruh tərk edərkək qovulmuşlardır.

Ordu məntəqəsindən əqsəmi-sairəsində [digər qisimlərində] sükunət bərdəvamdır [davam edir].

Dağistan istiqlalıyyətinin elan edirmək

Alınan məvsuq [etibarlı] məlumatı görə, 12.10.34 tarixində Dərbənddə Şimali Qafqaz Dağları İttihadı [Cümhuriyyəti, mərasimi-məxsusa ilə [xüsusi bir mərasimlə] kəndi məmləkəti daxilində təsis etdiyü Hökumət qonağına [Hökumət iqamətgahına] Cümhuriyyət bayrağını qəşidə eyləmiş [asmış] və bəliçümə əhali və camaat işbu hökumət uğrunda fədaycan eyləyəcəklərinə əhd və misaq eyləmişləridir [əhd etmiş və and içmişlər].

İdarədən: Bu surətlə elani-istiqlal və təəssüs edən [müstəqilliyini elan edən və qurulan] qonşu hökumətimizi təbrik eyləriz.

SON XƏBƏRLƏR

Leninə sui-qəsd

Kremlovski Sarayda, Leninin istirahət odasında bir cə'bədə [qutu-da] dinamit [əcəzi-nariyyə [partlayıcı maddə]] tapılmışdır. Bundan nəşi [ötrü] əmr verilmişdir ki, saray təftiş edilsin.

Əski nazir Makarovun güllələnməsi

Petroqradda əski Ədliyyə və Daxiliyyə naziri Makarov güllələnmişdir. Nazir fəhlələri Arxangelsk Hökumətinə mülhəq [tabe] olmağa dəvət edici təbliğət tərtib və itişarənə [yayılmasında] mütəhəhim edilmişdir.

İnqilabçı Firsovun güllələnməsi

"Severnaya kommuna" qəzetəsində "Qaragürüh üzvünün güllələnməsi" sarlıvhəli xəbərlə inqilabçı Firsovun qətl edilməsi dərc edilmişdir.

Moskvada bolşeviklər hazırlanırlar

Moskvadakı Şura Hökuməti baş qalxıza biləcərk üsyarı yətirəməyə hazırlanırlar. Fəhla soqəqlərində mitralyozlar hazırlanmış, bir neçə yerlərdə top qoyulmuşdur.

İSTANBUL QƏZETƏLƏRİNDƏN

Şahzadə Əbdürrəhim əfəndi həzrətlərinin bəyanatı
Zati-həzrəti-şəhriyarinin cüləsi-hümayunlarının surati-rəsmiyyədə Düyvəli-Müttəfiqə hökmdaranı-zisənnə təbliğ etmək üzrə [Paşaşah həzrətlərinin taxta keçməsinə rəsmi surətdə Müttəfiq Dövlətlər şanlı hökmdarlarına elan etmək məqsədi ilə], Müttəfiq Dövlətlər paytaxtlarına əzimat etmiş bulunan [gedən] heyətin rəisi Şahzadəyi-cavan-bəxt [bəxti oyaq olan] Əbdürrəhim əfəndi həzrətləri "Kölnişə zey-tunq" mühərrirlərindən birinə Türkiyə-Alman ittifaqı haqqında atıdakilə [aşığıdakilə] bəyanatda bulunmuşdur:

"Türk və əsl millətləri tərəfindən müştərəkən tökülmüş qan-ların hər iki əlillət arasında taəbadə payidar [bədəliyyəyə qadar mövcud] olacaq rəbitəyi-qəyyiya [üçlü bir bəq] olduqunu söyləmək ehtiyacına qalabə edəmməyirik. Ümid edirik ki, bu surətlə hüsul-pəzir olan [meydana qəlan] rəbitələr hərbdən sonra da gəvsəməyəcəkdir. Zira, hər bəş bir zaman bir müsibət deyil, bəlkə şərafi bir sülhü mütaəqib [sülhün ardınca] münasibəti-düvəliyyəni [dövlətlər arası münasibətləri] təmin edəcərk bir vasitədir." buyurulmuşlardır.

"Yeni Gün"

TƏHLÜKƏ QARŞISINDA

Qarabağın son günləri

İralicə xəbər verilmiş olduğu üzrə, məhərrəmülhəram ayının birində türki əsəkiri [əsgərləri] bir güllə atılmanın Şuşa şəhərini işğal edib, məhəlli [yerli] ermənilər biləmmüqəvimət [müqəvimət göstər-mədən] təslim olmuşlardır. Halbuki, bu faqərə [hadisə] heç gözəlmə-yirdi. Bəlkə, əskil möhtəmal [ehtimal olunan] idi. Qanlı vuruşmalar, şiddətli müqəvimət gözəlnirdi.

Bəs nə oldu? Hansı amillər səbəb oldular işlərin böylə xitam [son] bulmasın?

İştə, burasını aydınlaşdırmaq üçün Qarabağ mahalında ermənilər-lə müsəlmanların münasibət [münasibətləri], türk islamların fəaliyyəti və tədəbirini [tədbirlərini] tənvir etmək [ışıqlandıрмаq] lazım gəlir.

"Muğan", "Mil" və "Peyğəmbər" düzü adı ilə maruf olub da, bəhri-Xəzərdən başlanaraq neçə min mürəbbə [kvadrat] çəğirni məsəfəyə imtidad edən [uzanan] vadi, qərbdə Qarabağ dağları ilə qurtarırlar. Məzkur [adı çəkilən] dağlar bir neçə silsilədən ibarət olub, hər tərəfdən Şuşa şəhərinə əhatə edirlər.

Bu dağların arasında şəhərə iki şose yolu gedir. Birincisi Ağdam tərəfindən, digəri Gorusdan (Zəngəzur). Birinci yolda şəhərin otuz səkkiz çəğirniğində ta İbrahim xan, Pənah xan və sair Qarabağ xan-ları dövründən inşa edilmiş məşhur Əsgəran hasarı [qala divarları] mövcuddur. Hasar iki tərəfdən dağlardan başlanaraq ətraf və əknaf [kənar yerlər] üzərində öylə hökəmfəma [hakim] bir vəziyyətdədir ki, onun bürclərinə malik olanlar bir adamın belə şəhərə gətirməsinə və şəhərdən gəlməsinə mane ola bilər.

İkinci yul Şuşa şəhərindən Gorusa gedən şosedir. Bunun da həməm Əsgəran kimi bir yer var ki, süni istəhkəməti [istəhkəmələri] və hasarı olmamaqla bərabər, yənə də şəhərin boğazı hesab oluna bilər. Zira yolun iki tərəfindəki uralıqlarda bir neçə tufəngçi otursas, nə xaric-dən şəhərə bir adam buraxar, nə şəhərdən xaricə. Buraya "Yarma" derlər.

Qarabağ dağlarının ortasında bir dağın təpəsində Şuşa şəhəri vaeqe olub, qırx minə qərib [yaxın] əhalisi vardır ki, bunların əksəriyyətinin islamlar təşkil edir.

Bundan əlavə, şəhərin dörd tərəfində on iki erməni köyü olub, məşhur Əsgəran nəm müstəhkəm yer daxi işbu köylərin arasında sıxışmış bulunur. Ancaq bir qədər erməni köylərinin içində yalnız Malibaylı ismində bir köy vardır.

Ermənilər nə fikirdə idilər?

Qafqaziya dərc-mərclik başlandıqı zamandan bəri Qarabağ erməniləri guya bütün Qafqaziyaдан ayrılmış, bir köşəyə çəkilmiş kimi bir vəziyyətə alaraq, nəhayət Zaqafqaziya üç cümhuriyyət elan edildikdə, bunlar heç birisini tanımaq istəməyərkək, müstəqil "Qarabağ" hökuməti təşkil etmək istədilər, həm etdilər də. Faqət müsəlmanlar böylə bir hökuməti görmək, tanımaq istəmədilər.

Bundan dolayı məhəlli türklər ilə ermənilər arasında süstlük, soyuqluq və narazılıq başlanaraq nəhayət, müsəlmanlar müncər olmaq [silahlı toqquşmalarla nəticələnmək] dəracəsinə gəldi.

Müsəlmanlar Qarabağ hökuməti təşkilinə və Qarabağ cümhu-riyyəti elanına məcbur etmək qəsdı ilə ibtidə [əvvəlcə] qonşularımız şirin sözlər, böyük vədlər və sair kimi aldatmalara təvəssül etdilər [əl atdılar]. Lakin böylə təşəbbüslərin hədəf və bisamər [faydasız] olduqunu görüncə, təşəbbü-sati-təvacüzkarənəyə iqdəm etdilər [təvacüzkar təşəbbüslərə başladılar]. Bu məqsədlə ən əvvəl Əsgəranı bağladılar. Bu surətlə, son dörd ay zərfində şəhər ilə Ağdam arasında əlaqə kəsildi. Şəhərə əzuqə gəlmədi. Şuşadan Qaryagına və Xəlifəliyə gedən çığır yolları da kəsildi. Şəhərə məkulat [ərzaq] buraxmadılar. Gediş-gəliş daxi kəsildi. Zira gedənləri yolda qətl edirdilər.

Axır aylar Andranik və Şahnəzəryan qonşularının Şuşaya gələcəyi xəbərləri alınmağa başladı. Ermənilərin bihəyalığı yüz qat artaraq şəhərin ətrafında deyil, daxilində də müsəlmanları sıxmağa başladılar. Kəndiləri müsəlləh olaraq müsəlman bazarına gəlirlər, fəqət müsəl-manlardan Ermənistanə getmək istəyənləri axtarıb, silahları alırdılar. Bundan dolayı müsəlmanlar dəxi Ermənistanə getməkdən imtina edirdilər. Bu surətlə bütün Qarabağda, gərək şəhərdə və gərəksə köylərdə erməni ilə müsəlmanın əlaqə və münasibəti [münasibətləri] bilmərrə kəsilmiş kimi idi.

Deməli, keçən qış fəslinin hərc-mərc və qəhətliyindən sonra taxıl və meyvə məhsulu bazarə çıxan bir zamanda Şuşanın bütün yolları kəsilərək, şəhər yənə də əski ehtiyati-mövcudunun ümidinə qaldı. Fəqət bir şəhərdə böylə qəhətlik illərdə nə qədər taxıl mövcudu ola bilər ki, yeni məhsula ehtiyac qalmasın? Bundan dolayıdır ki, axır zamanlar şəhərdə taxıl bilmərrə qurtararaq aqlıq başlandı.

Ermənilər, hər vasitə ilə olur olsun, müsəlmanları Qarabağ cümhuriyyəti elanına və Qarabağ hökuməti təşkilini qəbulma məcbur etməyə çalışırdılar, dedik. Lakin burasını qeyd etməliyik ki, ermənilərin qismi-əksəri [çox hissəsi] hərbcuyənə [müharibə istəyən] bir vəziyyətə alaraq türkləri gülcə tabe etmək istəyirdilər. Əla, sülhcuyənə [sülhpərvər] siyasət aparən və məsələni qan tökmədən həll etmək arzusunda bulunan bir cərəyan daxi vardır. Ancaq bu cərəyan, ibtidə qəyət zəif olub, bir müddət həttə səsinə belə çıxarammıq, gizli çalışırdı.

İki hökumətliklik

Ermənilər Qarabağ cümhuriyyəti elan etmək fikrində olaraq, bu məqsədlə var qüvvələri ilə çalışmaqda iken, binbəşi Həsən Bəsrı bəy Şuşaya, Fəxri bəy Ağdamə və Kazım bəy Qaryagına komandan təyin olunan vəzifələrinin ifasına şüru etdilər [başladılar]. Faqət türk-islam-lar Qarabağ cümhuriyyətinə tanımaq istəmədikləri kimi, ermənilər dəxi bizim komandanlığımızı tanımaq deyil, həttə eşitmək belə istəmədilər. Binəliyyəh [ona görə] Şuşada erməni əhalisi ilə müsəlman-lar bir-birindən qatı surətdə ayrılaraq, o zamanədək mövcud olan hökumət müəssisələrini müsəlmanlar tərk etdilər və Həsən əfəndiyə tabe olaraq ümm hökumət işlərinı onun ixtiyarına verdilər. Şəhərin erməni hissəsində isə ermənilər bir müddət əski idarələri davam etdirdikdən sonra, nəhayət Qarabağ erməni qurultayı dəvət etdilər. İki həftəyə qədər bir müddət davam edən qurultay, şəhər ermənilərinin siyasiətin təsvib [bəyənrək] və həməm bu ruhdə çalışmağın davamını tövsiyə edərkək qatı surətdə Qarabağ hökuməti təşkil və nazirlər intixab etdi [seçədi]. Bu qurultayda ermənilərin siyasi-əhəqiqisi açıldı. Qurultay dəvətinədək gürulldəyən sosializm, demokratiya, ədalət filan kimi parlaq sözlər artıq ardıcən qaldırılaraq, müəssəbis [filan] dəş-nəksəqanlıq meydana çıxdı. Hö

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 16 oktyabr (Çərşənbə günü) tarixli XVI nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

O böhranlı, o əlamli günlər artıq keçmişdir,
Sənin üçün zəhərləri düşmənlərin içmişdir,
Saf soyuna sənin Allah bu yerləri seçmişdir,
Ey bu yerlər, bu sevimli vətən üçün

ölən türkl!

Bu yer sənin toprağındır, yaşa, yalnız
haqdan ürkl!

Fəqət çalış, bu toprağın övladı ol, bil, yarı
Bu əhsanın qiymətini bilməz isən bilən
Dünkü kimi əsərlər altında sən inlərsin...
Doğru düşün, doğru yürü, əski zülmü

göran türkl!

O qaranlıq günlər yenə geri dönr,
bundan ürkl!

8/7/334

Arif İrfan Qaraosman

"Azərbaycan"ın təfriqəsi

2 Zəfər yolunda

Ənvər paşa həzrətlərinə!

Məhməd Əmin bəy
ORDUNUN DASTANI

Çanaqqala qəhrəmanlarına

Baxın, bizim doğduğumuz bu əziz el
Yüz quğulu, yaşlı göllü yurda bədəl;
O, cannatdan çıxanların
Sərəndibdə aradığı yerlər kimi,
Onun səsi "Quran"ların
Ruhumuzda çağlatdığı Kövsər kimi.
Burdadır ki, bizlərin gül ağacından
Beşiyimiz nənnilərlə sallanmışdır,
Altunqanad kələbləklər kimi uçan
Yirmi yaşın sevdaları oyanmışdır.

Bu yurd əsir düşdüyü gün o şafəqlər,
O arslanlı gülmüş sular nəyə yarar?
Artıq bizə o bülbüllü
Qorulardan bir canavar səş yüksəlsər,
Mənəkşəli, pəmbə güllü
Çəmənlərdən bir zəhərli qoxu gələr.
Şu dünyanın hər yerində zəncirlərin
Qarşısında eşqlər susar, qalblar inlər,
Ömrü günah kimi çəkan hər əsirin
Dodağında ümid ağlar, matəm gülər.

Ağlamayın! Türk qızları
Zəfərlərə yollar açar,
Bozqırların yıldızları
Karvanlara nurlar saçar.

Ağlamayın, bizlərə siz
Gülə-gülə vida edin.
Vətən üçün o ləkəsiz
Dodaqlarla dua edin!
Biz vətənə hüsnünüzlə məftun olduq,
İrqiimizin eşqlərini sizdə bulduq.
Sizin qara gözələriniz
Biza Bingöl ahuları kimi baxar,
O mələkcə sözləriniz
Mlin nağməli Sakaryalar kimi axar.
Bizim bu gün yüksək, vaqur alınımızın
Röyaları, günəşləri bütün sizin,
Şu qaynayan təmiz, əsil qanımızın
İmanları, ataşları bütün sizin.
Sizlər bizim belimizə taxdığınız,
Ondan sonra mağrur-mağrur

baxdığınız

Şu müqəddəs silahlardan
Köksünüzü qabardacaq şey özləyin,
Keyli dəmdir duyulmayan
Zəfərləri, şərəfləri həp gözləyin.
Və onlara bənəyən ki, eşlərindən
Qəhrəmanlıq, fədakarlıq istərlərdi,
Hər birisi son vidanı ediyorkən
"Çələnglərlə, xələtlərlə dönün!" dərdi.

Ağlamayın türk qızları
Zəfərlərə yollar açar,
Bozqırların yıldızları
Karvanlara nurlar saçar.

Bizi sizlər türklərlə yolcu edin,
Ruhumuzda hiddət, qəzəb, kin

titrədin.

Bəxtimizdə dönmək varsa
O şərəfli çatlara uğrarsınız.
Qanlı, dərin yaramıza
Yapdığınız sarğıları bağlarsınız.
Sizin sevnən qəlbələriniz bizim o gün
Ən amansız acımızı unutturur,
Oxşayıcı əlləriniz köksümüzün
Ən onulmaz yarasını qurtdurur.
Siz şəfəqli, biz qüvvətli çalışsaraq,
Şu sevgili vətənimiz qurtulacaq,
O sevimli, al yanaqlı
Məsumcuqlar altın dövrə erəcəklər,
Almas daşlı, müşk torpaqlı
Yurdlarımızın güllərini dəreəcəklər.
O qadına nə mutlu ki, ruhu sarsan
Hiçqırıqlı hicranları qəlbədə boğar,
Ömrün bahar çağlarında eşqlə çərpan
Gənc bəğrinə vətən üçün daşlar basar.

Ağlamayın! Türk qızları
Zəfərlərə yollar açar,
Bozqırların yıldızları
Karvanlara nurlar saçar.

Ağlamayın, bizlərə siz
Gülə-gülə vida edin,
Vətən üçün o ləkəsiz
Dodaqlarla dua edin.

* * *

Galibolu, bu qit'ədə neçə şanlı
xatirələr

Orxanların övladına,
Bu dövləti quranların mənqəbəli

hayatına,
O qəhrəman atalara dair neçə şərəflər

var.

Sərxəslərin əsgərini təhqir edən bu

dalğalar

Yeniçəri ordusunun axınıni çağlatıyor,
Aşılların qalxanını seyr eyləyən şu

qayalar

Türkün fateh qılıncının dəhşətini

anlatıyor.

Bizlər burda yeddi əsrin tarixini

oxuyoruz,
Bu mübarək torpaqlara bəsiyorkən

qorxuyoruz.

Burda əski qəbir[lər]dən

Çıxan bir çox canazələr kafənlərlə

silkimmişlər,

Sanki bizə göydan enən

O ilahi yardımçılar kimi nurlar

geyinmişlər.

Bunlar şimdi bu tarixi ovalarda,
sahillərdə,

Şu qırmızı qayalarda, qumsallarda, hər

bir yerdə!

İştə, altun sikkəsiylə o Şahzadə

Süleymanlar,

Ağsunurlar, Dəmirdaşlar,

İki salda Rumelini fəthə çıxan qırx

yoldaşlar,

Səksən ildə bu dövlətə təməl atan o

arslanlar!

Hər birinin bizə baxan baqır rənkli ar

çöhrəsi

Məşələlər qarşısında imiş kimi

əzəmətli,

Hər birinin dağı-daşı gürültüdərkən erkək

səsi

Uzaqlardan qopub gələn rüzgər kimi

mahabətli.

Bunlar bizə deyirlər ki: "Ey Osmanın

əsil nəslil!

Qanımızla yoğrulun bu mübarək,

gözəl eli

İstanbula kilid olan

Bu sevgili torpaqları düşmənlərə

çiyənməyin!

Hər dağından, qumsalından

çiyənərkən

Təkbir gələn bu yurdları Avropaya tərək

ətməyin.

İstanbulun, məmləkətin ümidləri

bütün sizdə,

Şərqin, Qərbin istiqbali bu gün sizin

əlinizdə!"

Ah İstanbul! Bu türklərin bir başlayan

tarixidir,

Onun yeddi təpəsindən

Marmarayə, Boğaziçi sularına əks

eyləyən

Sarayları, qübbələri beş yildən

xəbər verir.

O cahangir Fateh burda Şərqin əski

Asyasına

Avropadan yeni bir nur girsən dəyə

qapı açmış,

Kralların, papaların fəzilətsiz

dünyasına

Oğuzların vicdanıyla, əxlaqla həyat

saçmış.

Burda yirmi doqquz xaqan şərəflərlə

tac geymişlər,

Burda Qərbin bir çox mağrur

qeyşərləri baş əymişlər.

Bu yer, şanlı bir millətin

Ehramlardan daha böyük mədəniyyət

heykəlidir,

Bu yer – Rəsul Məhəmmədin

Haqq-ədalət məbədinin təməlidir.

Bu bəldənin arasında müslümanlıq,

türklük vardır,

Əgər bura sarsılırsa, bütün bunlar həp

yıxılır.

Sonu var

MƏHƏRRƏM TÖHFƏSİ

Mahərrəm zərəstü səfər ayına

Rəhmətlik şair Qumri aylar duxulunda [girəcəyində] yeni hilal
gördükdə burasından ötrü nəyə baxmağı şeir ilə demiş. Məhərrəm ayı
daxil olduqca qızla baxmalıdır deyir.

Buyur, imdi qızlı tap görək nərdən tapacaqsan. Ha fikr eyləyirəm,
bir şey çıxmır. Mən biçərə qızılı nərdən bulacağam? Pək ələ, mən
cəhənnəm, bəs bizim saqqalı hənalı, dill dualı, barmaqları fındıqçalı
[çirtli]l hacılarımız görəsən nə etmiş? Həpsi un aliş-veriş etməyib ki,
puta qırx-əlli manat qazanmaqqla qızıl toplasınlar. Hacılarımız böylə
olduqda, yazıq qarein [oxucular] nə yapacaq?
Bu xəyal ilə fırlana-fırlana idarəyə gəldim. Elə tazaca oturmşudum
ki, müdir fəndi "Haydi, tez ol, bir şey yaz" deyə tələsdirməyə başladı.

Mən hıqqana-hıqqana qızıl bulmadığım hekayətini söylədim. Müdir
bir bərkənd gülüb "A kişi, sən bas nə vaxt ağıllı olacaqsan?" deyən kimi
doğrudan da qızardım. Sən Allah, heç insafdır, tam on gündür ki,
məhərrəmliyə başlamışam, əziyyət çəkib ad qazanmışam. Birdən nə
oldum? Ağılsız? Yənə də müdirə hörmət edib sözlünün canını
gözləməyi qət etdim. Müdir: "A kişi, heç eşitməmişən, yaxşı söz qızıl-
dan qiymətlidir?"

Doğrudan da bu ağılıma yerləşdi. Əlimi başıma uzadıb bir yaxşı söz
axtarırdım ki, qareinə qızıl əvəzində təqdim edim. Cirt, bircə tək sabir
gəldi. Deməli, başımda yaxşı söz yoxmuş. Haqq bərəkət versin yənə
zehnimə. Əski məktəbxanada oxuduğum kitabları gözələrimi yumub
vərəqləməyə başladım. İştə, bir neçə söz buldum.

1) "Çox bilirsən, az danış." Yəni gördün ki, yuxarı məhəllələrdə
üfunətdən yürümək mümkün deyil, dalanlarda düşmüş it-pişik
cəmdəkləri üzərinə yığılmış çibinlər min çür müsi [yoluxucu] xastalıklar-
lərə səbəb olur və yainki çürük armudu taksə ilə 3 manata satırlar, da-
nışma.

Gördün ki, müsəlman əftalı [uşaqları] veyil-sərgərdən, məktəbsiz
dolanırlar və yainki ziyalıların millət naminə saat bədən saat ona kimi
burada təfərrüç [gəzinti] yapırlar, bir söz söyləmə.

Gördün ki, filan şey filan məsələdən naşi [ötrü] filan şəkildədir və
yainki filankəs filanlığından dolayı filan iş yapır, lal ol, danışma, bir söz
söyləmə.

2) "Bəzara girdin gözü qırıq, sən də olgilən gözü qırıq." Yəni çıxdın
gördün ki, Gəncə "tacir"ləri Türk Ordusu arxasınca qarabaqara Bakıya
təəssübi-milliyə [milli təəssübkeşlik] naminə gəlib, altı şahıya satılan
ispickanı toplayıb ambarlara yığmaqqla qiyməti bir manata çıxarmışlar,
sən də Gəncədən özünü alıb burada dörd qiymətinə sat. Baxdın
gördün ki, cavanlarımız əsgərlik şərəfinə həpsi ərzaq məsələsi ilə
uğraşırlar, sən də o iş!..

3) "Palaza bürün, el ilə sürün." Yəni gördün ki, cavan uşaqlar dəstə
bağlayıb təblisinc [nağara və sinc] çala-çala küçələrə dolayırlar, sən də
başını aşağı salıb onlarla bərabər dolan. Və yainki "Metropol" oteli
qarşısında bir izzihəm durub bizləmlə şeypur çalıb bərabən vurur, sən
də ağzına bir şeypur alıb filə [üflə]. Gördün ki, dallayı, baqqalı, əttarı
[ətir və ədiyyəyət satan] çürük-çülük edir, sən də çürükçülük eylə və
yainki gördün ki, gələcək türk ölkəsi Azərbaycanı təmin etmək məqsə-
di ilə cavan tələbələr Ukraynaya təhsilə gedir, sən də təhsil qəsdil ilə
Gürcüstana get, fəqət məbada ki, Türkiyəyə gedəsən a!

Difirib

NƏZARƏTLƏRDƏ
[NAZİRLİKLERDƏ]

* Mərkəzi Azərbaycan Dövlət Bankasının nazirliyinə Tiflisdəki
səbiq Dövlət Bankası naziri S. Q. Pritulin, Hökumət əmril ilə təyin
edildi.

* Gömrüxkana işləri, Maliyyə Nəzarəti idarəsinə mühəvval
edilmişdir [təpşirilmişdir].

* 12 təşirni-əvvəldə [oktyabrda] gürcü heyəti-mürəxxəsəsinin
[nüməyəndə heyətinin] Maliyyə, Yol [Nəqliyyat və Rabitə], Sənə'ət
[Sənaye] və Ticarət nazirləri ilə müşavirəsi vaqə oldu.

* İşin kasbi-şühəlat etməyi [asanlaşması] üçün Tağıyev fabrikasına
(fabriçni inspektor) məsai naziri, hökumət tərəfindən təyin edilmişdir.

* Tağıyev fabrikasında bundan sonra bez və mitqaldan məada
[başqa] üst paltar üçün də burada mal hazırlanacağına nəzərə alaraq,
hökumət Sənə'ət və Ticarət nazirinə tənbəh etmişdir ki, böylə mallara
məhkəm qiymət qoymağa şüru edilsin [başlansın].

Ticarət və Sənə'ət Nəzarətindən

Fəhlələrə verilmək üçün hökumət tərəfindən on beş milyon rublə
para buraxılır. Bu paralar şəşənbə [çərşənbə axşamı] günü hesabına
alınib, mədənlərdə fəhlələrə veriləcəkdir.

Hökumət Kontrolu [Müfəttişi]

Bu idarə yavaş-yavaş qaydaya düşür. Əbdüləli bəyin çalışqanlığı və
onun təcürəbasi lazimi dərəcəyədək yüksəldiyinə kasbi-əməniyyət
[etibar] etmək olar. Səbiq qayda üzrə yeddi-səkkiz ildə bir dəfə kontrol
təftiş icrasına başlar, bəzən çoxdan olmuş və keçmiş bir cinayətin
yerini vəsiqələrdən [sənədlərdən] duyurdi. O zaman bəlkə cinayətkar
əldə edilmişdikdə, iş də fəvət olacağı [əldən çıxacağı] mühəqqəq [qəti]
idi. Lakin şimdi Əbdüləli bəyin öz təklifi ilə kontrol büsbütün hökumət-
dən kənar işləyir. Hənsi bir idarənin işində bir yaramazlıq duyulduğu
anda işin cərəyanı dayandırılacaq, təftiş bütün mənası ilə icra
ediləcəkdir. İşlərdə bir xəta görülmüş olsə, həməm gün qəzetlər
vasitəsi ilə iş sahibi haqqında alınmış məlumat elan ediləcəkdir.
Hökumət iclasında bu fikir əsas etibarınca qəbul edilmişdir. Bu vasitə
ilə icra olunmuş cinayət tez bir zamanda məlum olar və canı də caza-
sına yətar.

Maliyyə Nəzarətindən

Maliyyə Nəzarəti tərəfindən Daxiliyyə Nəzarəti vasitəsi ilə uyezdi
(nahiyə) nəcañniklərinə elan edilmişdir ki, Bakı pulları bütün
Azərbaycanda digər paralar ilə müəvəsi bir fiatda olmalıdır. Bu xəbəri
verməklə ümum uyezdlərə bir milyon rublə Bakı paralarından
göndərilmişdir.

DAXİLİ XƏBƏRLƏR

* Gəncədən veriliyi xəbərlərə nəzərən, orada bütün məktəblər
açılıb, təşirni-əvvəlin [oktyabrın] birində darslərə şüru edilmişdir
[başlanmışdır]. Gimnaziyə və mədrəsəyə islam çocuklarında böyük
rəğbət müşahidə edilir.

Səfərbad, Əttarlar və Toyucular soçaqlarında yeni məktəblər
açılmışdır. Svaytaya Nina məktəbi, Ünas [qızlar] gimnaziyasına mübad-
də edilmişdir [çevrilmişdir] və onun milliləşməsi birinci sinifləri şəhərin
birinci hissəsinə köçürülmüşdür. Qız balalarımız qayət iştiyaq [şəvq] və
həvəslə sirləri doldururlar. Bu xüsusda Şeyxülislam həzrətləri çox
qeyrət göstərmişdir.

* Gəncədən alınmış xəbərlərə görə, Gəncə nahiyəsində əxzi-əsgər
[əsgərliyə qəbul etmə] işləri çox gözəl getməkdədir. Köylərdən alınmış
yeni əsgərlər bəzən musiqi çalaraq və şərci oxuyaraq şəhər
soçaqlarından keçirlər.

İdarə: Yaşasın yeni əsgərliyə meyl və iştiyaqla gedən gənclərimiz.
Bela bir həvəs buradək cavanlarımızdan da bəklənirdi.

GÜRCÜSTANDA

Gürcü nişanı

Gürcüstan Hökuməti qət etmişdir ki, hökumət nişanı müqəddəs
Jorj [Georgi] təsviri olmalıdır. Fəqət bu nişanda əjdaha şəkli olma-
malıdır.

Edam cəzası

Novo-Sanakidə məhəlli [yerli] hərbiyyə məhkəməsi Menqreli-
yadək bolşevik dəstələri başçılarından ədd [hesab] edilən Çxetiani,
Oçiqava, Kadjava nam əxşası [adlı şəxsləri] edam cəzasına məhkum
etmişdir. Bunlar güllənenəcəklər. Çxetiani qəti edilmişdir.

Qraf Sollenburqun övdəti [qayıtməsi]

Gürcüstandakı Almaniyə heyəti-mürəxxəsəsi [nüməyəndə heyəti]
başçısı qraf Sulenburq təşirni-əvvəlin [oktyabrın] 11-də övdət
etmişdir. Bu zat, Berlin və İstanbulu ziyarət etmişdir.

Gürcüstan ilə mal mübadiləsi

Gürcüstan Hökuməti təşirni-əvvəlin 8-dəki iclasında Maliyyə,
Ticarət və Sənə'at [Sənaye] naziri məruzəsi mövbinca qət etmişdir ki,
Bakıda heyəti mürəxxəsəsi [nüməyəndə heyəti] cənbində [nazində]
mal mübadiləsindən ötrü xüsusi bir komisyən təşkil etsin. Bu komis-
yən siyasi mürəxxəsən [siyasi nüməyəndənin, səfirin] təhti-
sədarətində [sədrliyi altında] işləməlidir. İşbu komisyona Maliyyə,
Sənə'ət və Ticarət, Türük və Maabir [Nəqliyyat və Rabitə], Ərzaq
Nəzarətləri, Bakı gürcü koloniyası [icması] və padşahlıq kontrol-
luğundan [Dövlət Müfəttişliyindən] birar nüməyəndə daxil olur.
Bununla bərabər qət edilmişdir ki, Gürcüstan siyasi mürəxxəsəsinə
Azərbaycan ilə mal mübadiləsindən ötrü müzakirətdə bulunmaq,
müqavilələr əqd etmək [bağlamaq] və başqa iqtisadi məsələlərə
girişməkdən ötrü ixtiyar verilsin.

Kubandan əkmək

Tiflisdəki Mərkəzi Ərzaq Şurası sadri namına [adına] Potidən tele-
qram alınmışdır ki, Poti bəndərinə [limanına] Kubandan Ərzaq
Nəzarəti müvəkkili tərəfindən Gürcüstan üçün alınmış buğdanın
əvvəlinci vaporu gəlmişdir.

TERSK NAHIYƏSİNDƏ
BOLŞEVİK BÖLÜYÜ
GÜLLƏBƏRAN EDİLMİŞDİR

Eylülün [sentyabrın] 12-də Mozdokda Tersk nahiyəsi kazaklarının
qurultayı olmuşdur. Qurultayda müharibə və sülh məsələsində
əksəriyyəti-sədə [səs çoxluğu] ilə qət edilmişdir ki, bolşeviklərlə
mübarizə edən könüllü kazak qoşunlarına müavinət [yardım] edilsin.

Nüməyəndələr arasında Şura əhsasını [hissələrini] qəbul etmiş
Piyatigorsk kazakları müntəxəbi [seçilmiş nüməyəndəsi] bu təklifi
rədd etmişlər.

Qurultayın qətnəməsinə baxmayaraq, Qrozni cəbhəsinə hazırlan
işbu bölük getmək istəməmiş, fəqət zorla göndərilmişdir.

Bunlar sipərlərdə izhar etmişlər ki, müharibə yapmayacaqlar.
Bundan xəbərdar olmuş ali kazak komandanlığı xəbər vermişdir ki,
bölük [batalyon] təərrüzdən [hücuma keçməkdən] imtina edərsə,
topa tutulacaqdır. Bölükdə ixtilaf başlanmış. Bəş yüze bəliğ [çatan] bir
dəstə qəti surətdə imtina etdiyindən dolayı, Yermolovskaya getmək
istər.

Eylülün 15-də saat beş radələrində üsyançılara atəş açılmışdır.
Əvvəllər top mərmiləri şəhərə düşürmüş, sonralar isa bir tək mərmii
sipərlərə də isabat edər [səngəri də vurur].

Bolşevik kazaklar miyanında [arasında] həyəcan başlanar. Bir
hissəsi sipərlərdən çıxarlarsa da, mitralyöz və tüfəng atəşinə məruz
qalmışlar.

Həmin vaxt Qrozninin bolşeviklər olan hissəsindən bunların
üzərinə şrapnel atəşi açılar. Uç saatdan sonra atəş dayanmış.
Axirüləmr [şin sonunda] məlum olmuşdur ki, 500-lük bir dəstə bütün-
lülkə güllələnmişdir. Kazaklar bolşevik xəstəliyini kökündən kəsməyi
qət etmişlər.

İtibdir

Qafur İsa oğlunun Axtıdan verilən bir illik pasportu qeyb olmuşdur.
Etibardan sağıtdır [etibarsızdır].

İbş Mehdi oğlunun Gorus şəhərindən verilmiş bir illik pasportu
qeyb olmuşdur. Bulunduğu zaman etibardan sağıtdır.

Elan

Dinlərin[in], vətənlərinin mühafizəsi üçün İslam ordusuna qeyd
olunmaq üzrə Bakı şöbəsinə və digər kənd və qəsəbələrdəki koman-
danlara müraciat edənlərin miqdarı gün-gündən çoxalmaqda, hər
kəsin ətrafımızı saran din, vətən, ırz və namus düşmənlərinə qarşı
hazırlanmaqda olduğu böyük şükranla görülməkdədir.

1-ci maddə – Cavanların ata və analarına və özlərinə bəyan olunur
ki, müəyyənizlər indil İslam ordusuna alınmayacaqdır. Hər kim ki,
ərizə yazdıracaq olarsa, kəndini, qəbasasını, məhəlləsini, mövlud tari-
xini, əsgər olan çocuğunun və atasının ismini gözləncə qoysun, ərizənin
zirində [altında] imzas

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpası daha da sürətlənəcək

Dövlət büdcəsindən ən çox vəsait bu sahəyə ayrılıb

Dünya tarixindən məlumdur ki, müharibələr başa çatdıqdan sonra istər qalib tərəf olsun, istər məğlub, ölkələr dərin sosial-iqtisadi böhran yaşamağa məhkum olur. Amma bu realığı Azərbaycana aid etmək mümkün deyil. Əksinə, ölkəmiz 44 günlük Vətən savaşından sonra özünün yeni sosial-iqtisadi inkişaf dövrünə qədəm qoyub və bu dövr işğaldan azad edilmiş ərazilərin dirçəldilməsi istiqamətində həyata keçirilən qlobal layihələrlə səciyyələnir.

Xəbər verildiyi kimi, Milli Məclisdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının növbəti 6 aydakı fəaliyyətini müəyyən etmək üçün dövlət büdcəsinə yenidən baxılmış və dəyişikliklər edilmişdir. Prezident iyulun 4-də dəyişikliklər olunmuş büdcəni təsdiq etmişdir.

Yenilənmiş dövlət büdcəsinin gəlirləri 2381,8 milyon manat artırılaraq 29197,8 milyon, xərcləri isə 2424,8 milyon manat artırılaraq 32303,8 milyon manata çatdırılmışdır. Artan gəlirlərin 65 faizi qeyri-neft, 35 faizi neft gəlirləri hesabına formalaşacaq. Eyni zamanda Dövlət Neft Fondun-

dan dövlət büdcəsinə transfert 1192 milyon manat azaldılmışdır. Bu yerdə qeyd edək ki, artan gəlirlərin 65 faizinin qeyri-neft sektoruna hesabına formalaşması, neft gəlirlərindən büdcəyə transfertin azaldılması ölkədə aparılan uğurlu iqtisadi islahatların nəticəsidir.

Dəyişiklik edilmiş dövlət büdcəsində artırılan xərclər hesabına yaranan ehtiyat vəsaitlərin yönəldirildiyi istiqamətlər də müəyyən olunub. Böyük qaydış, müdafiə, hərbi və milli təhlükəsizlik, Vətən müharibəsi zamanı ölkəmizin bözi rayon və şəhərlərində zərər çəkmiş yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası və yenidən

qurulması, eləcə də sosial müdafiə tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi, ərzaq təhlükəsizliyi üzrə əlavə ehtiyatların yaradılması, sahibkarlığın dəstəklənməsi, həmçinin bir sıra zəruri kommunal və kommunikasiya sahələri prioritet sahələr kimi götürülmüşdür. Büdcədən həmin sahələr üzrə vəsaitin bölüşdürülməsi zamanı onların ölkə üçün əhəmiyyəti nəzərə alınmışdır.

Beləliklə, Böyük qaydışın daha sürətlə təmin edilməsi üçün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında yol-nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması, həmçinin ölkəmizin digər regionlarında nəqliyyat-kommunikasiya infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi üzrə layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün 1477 milyon, müdafiə, hərbi və milli təhlükəsizlik sahəsində tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün 588 milyon, Vətən müharibəsi zamanı ölkəmizin bözi rayon və şəhərlərində zərər çəkmiş yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası və yenidən

və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası və yenidən qurulması üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi üçün 34 milyon manat vəsait ayrılıb. Bununla yanaşı, sosial müdafiə tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə 519 milyon, ərzaq təhlükəsizliyi üzrə əlavə ehtiyatların yaradılması üçün 193 milyon, sahibkarlığın inkişafı ilə bağlı tədbirlərin dəstəklənməsindən ötrü 163 milyon, həmçinin bir sıra zəruri kommunal və kommunikasiya xərclərinin təmin edilməsi üçün 42 milyon manat vəsait xərclənəcək.

Xatırladaq ki, sənədin Milli Məclisin iclasında müzakirəsi zamanı maliyyə naziri Samir Şərifov dövlət büdcəsindəki dəyişikliklər nəticəsində neftin bir barelinin qiymətinin 85 ABŞ dolları səviyyəsində götürülməsi, neft və qaz qiymətləri ilə bağlı hökumətin gözləntiləri və işğaldan azad edilən ərazilərin bərpasına ayrılaçaq vəsait barədə deputatlara məlu-

mat verərək bildirmişdir ki, yeni xərclərin 2 milyard 986 milyon manatı ilk növbədə Böyük qaydışın təmin edilməsi üçün Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi regionlarında zəruri infrastruktur layihələrinin icrasına yönəldilib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev isə deputatların nəzərinə çatdırmışdır ki, Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun və İşsizlikdən Sığorta Fondunun büdcəsindəki artımlar əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsinə xidmət edəcək. O, həmçinin vurğulamışdır ki, həssas kateqoriyadan olan insanların sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması dövlətin diqqət mərkəzindədir. Bu məqsədlə sosial islahatlar davamlı xarakter alır. Onlara müxtəlif sosial ödənişlər təyin olunub və məşğulluqları təmin edilib. Həmin kateqoriyadan olan insanların avtomobillə, protezlə təmin olunması və reabilitasiyası istiqamətində zəruri tədbirlər görülür.

Nazir müharibə veteranlarının ödənişlərinin məbləği ilə bağlı qeyd etmişdir ki, 2 il öncə müharibə iştirakçılarına verilən müavinətlər 50 faizdən çox artıraraq 80 manata çatdırılıb. Lakin sosial ödənişlə bağlı davamlı islahatlar fonunda bu məsələyə yenidən baxılacaq: "Əsas hədəf müharibə veteranlarının geniş şəkildə məşğulluğa cəlb edilməsidir, çünki onların çoxu əmək qabiliyyəti olan insanlardır. Bu istiqamətdə icra olunan layihələr çərçivəsində təxminən 7 minə yaxın müharibə iştirakçısı özünüməşğulluq proqramlarından yararlanıb".

Göründüyü kimi, cari ilin dəyişiklik edilmiş dövlət büdcəsinin əsas istiqamətləri Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının bərpası, ölkənin hərbi və milli təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsidir. Bununla yanaşı, ölkədə yol-nəqliyyat infrastrukturunun təkmilləşdirilməsi, Vətən müharibəsi zamanı bözi rayon və şəhərlərdə dağıdılmış yaşayış evlərinin və qeyri-yaşayış sahələrinin bərpası, ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi də yeni büdcədə öz əksini tapıb. Bir sözlə, dövlət büdcəsinə edilən əlavələr və düzəlişlər ölkənin sosial-iqtisadi inkişaf dinamikasına müsbət təsir göstərməyə hədəflənib.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Avqustda Ağdam Sənaye Parkında tikinti işlərinə başlanılması planlaşdırılır

"190 hektar ərazisi olan Ağdam Sənaye Parkının hazırda 9 rezidenti var və onların 50 milyon manatdan çox investisiya yatırması nəzərdə tutulur".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbrəylov deyib. Nazir bildirdi ki, bu, 1000-dən çox daimi iş yerinin yaradılmasına imkan verəcək. "Artıq Sənaye Parkının rezidentləri üçün ayrılmış ərazilərdə layihələrin həyata keçirilməsinə hazırlıq işləri gedir və avqust ayında tikintiyə başlanılması planlaşdırılır", - deyir M.Cəbrəylov əlavə edib.

Birgə maliyyələşmə proqramı üzrə 841 şəxs işlə təmin edilib

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Məşğulluq Agentliyinin icra etdiyi "İşgötürənlə birgə işçilərin əməkhaqqının maliyyələşdirilməsi" proqramı üzrə 2022-ci ilin 6 ayı ərzində 850 işsiz şəxs iş yerlərinə göndərilərək 300-dən çox namizəd artıq iş qəbul prosesini tamamlayıb.

Proqram üzrə cari ilin ötən dövründə 80-dək, ümumilikdə isə 262 işgötürənlə əməkdaşlığa başlanıb və onlarla müqavilələr imzalanıb. Həmin müqavilələr üzrə əsasən səhəd ailəsi üzvləri və qazılardan ibarət 841 şəxs işlə təmin edilib.

İşlə təmin edilənlərin hər biri ilə əmək müqaviləsi bağlanıb. Proqram əsasında işlə təmin edilən şəxslərin 1 il ərzində əməkhaqlarının bir hissəsi Dövlət Məşğulluq Agentliyi tərəfindən maliyyələşdirilir.

Yeni istehsal sahəsi yaradılır

Ölkəmizdə həyata keçirilən uğurlu sənayeləşmə siyasətinə uyğun olaraq, İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin (İZİA) idarəçiliyindəki Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında yeni sənaye sahələrinin yaradılması, rəqəbatqabiliyyətli və ixracəyümlü məhsul istehsalının təşkili, investorların cəlb olunması işləri davam edir.

Bu işlərin davamı olaraq, "Kartaz Kimya" MMC-yə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının rezidentliyi statusu verilib, bununla da sənaye parkının rezidentlərinin sayı 31-ə çatıb.

"Kartaz Kimya" MMC sənaye parkının 3 hektar ərazisində müxtəlif tikinti kimyəvirlərinin istehsalını həyata keçirəcək müəssisə inşa edəcək. Investisiya dəyəri 17 milyon manat olan müəssisədə 230-dan çox daimi iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur. İstehsal olunan məhsullar daxili bazarla satılmaqla yanaşı, Türkiyə və MDB ölkələrinə ixrac ediləcək.

"Azərişiq" ASC-nin sədri Naftalanda vətəndaşları qəbul edəcək

"Azərişiq" ASC-nin sədri Vüqar Əhmədov iyulun 6-sı saat 10:00-da Naftalan şəhərində Naftalan, Goranboy və Xocalı rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edəcək. "Azərişiq" ASC-nin Mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, qəbul Naftalan şəhərində Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək.

Qəbulda iştirak etmək istəyən şəxslər Naftalan Elektrik Şəbəkəsinə və ya "Azərişiq" ASC-nin 199 çağrı mərkəzinə, onlayn isə info@azerishiq.az elektron poçt ünvanına müraciət etməklə qeydiyyatdan keçə bilərlər.

Vətəndaşların diqqətinə çatdırırıq ki, qəbulda müraciətlər yalnız "Azərişiq" ASC-nin fəaliyyət istiqamətinə aid məsələlərlə bağlı olmalıdır.

Yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyası ilə bağlı mövcud sanitariya-epidemioloji vəziyyətə uyğun olaraq, qəbulda peyvənd və ya immunitet sertifikatı, eləcə də oks-göstəris sertifikatı olan şəxslər iştirak edə bilərlər.

Hökumət evində Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzi fəaliyyətə başlayıb

Dünyədən etibarən Hökumət evi kimi tanınan inzibati binada yerləşən dövlət qurumları tərəfindən vətəndaşların qəbulunun vahid və əlaqələndirilmiş şəkildə həyata keçirilməsi məqsədilə yaradılan Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzi fəaliyyətə başlayıb.

Mərkəzdə vətəndaşların qəbulu insan hüquqları üzrə müvəkkil (ombudsman), İqtisadiyyat, Energetika, Mədəniyyət və Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri, Ailə, Qadın, Uşaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsi, Əqli Mülkiyyət Agentliyi, Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC-nin məsul əməkdaşları tərəfindən həyata keçirilir.

Mərkəz Hökumət evində yerləşən bütün dövlət orqanlarına vahid məkanda müraciət et-

mək imkanı yaradır. Vətəndaşların Qəbulu Mərkəzində müasir avadanlıqlarla təchiz olunmuş ümumi qəbul sahəsi, videoqəbul otaqları, aidiyyəti məsul şəxslər tərəfindən qəbul üçün xüsusi otaqlar, "Ana və uşaq otağı", həkim və psixoloq fəaliyyət göstərir.

Mərkəzdə qeyd olunan qurumların mütəxəssisləri ilə yanaşı, könlülülər də qəbula gələn vətəndaşlara kömək edəcək.

Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Hökumətlər arası Komissiyanın 18-ci iclası Nur-Sultan şəhərində keçirilib.

Energetika Nazirliyindən bildirilib ki, iclasda komissiyanın həmsədrləri, Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov və Qazaxıstanın Baş nazirinin müavini - ticarət və inteqrasiya naziri Baxit Sultanovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətləri iştirak edib.

İclasdan əvvəl həmsədrlərin ikitərəfli görüşü baş tutub. Görüşdə iki ölkə arasında əməkdaşlıq məsələlərinə və komissiyanın iclasının gündəliyinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

İclasda çıxış edən nazir Pərviz Şahbazov əhəmiyyətli beynəlxalq layihələrin təşəbbüskarları və fəal iştirakçıları - Azərbaycan və Qazaxıstanın dərindən bir-birini tanımaq üçün əməkdaşlıq təcrübəsi ilə möhürlənmiş möhkəm qardaşlıq münasibətlərinin birləşdirildiyini qeyd edib. Bildirilib ki, bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Qazaxıstan Prezidenti Kasım-Jomart Tokayevinin siyasi iradəsi sayəsində ölkələrimiz arasında əlaqə-

lər uğurla inkişaf edir, birgə layihələr fəal şəkildə həyata keçirilir. O da vurğulanıb ki, razılaşdırma mərhələsində olan "Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında 2022-2026-cı illər üzrə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi haqqında Kompleks Proqram" ikitərəfli əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi kontekstində böyük əhəmiyyətə malikdir və dialoqumuzun inkişafı üçün yol xəritəsi olacaq.

Nazir iki ölkə arasında ticarət əlaqələrinin dinamik inkişaf etməkdə olduğunu bildirdi: "Cari ilin dörd ayında ticarət dövriyyəmiz ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6 dəfədən çox artaraq 215 milyon dollar təşkil edib. Bununla belə düşünürük ki, ticarət əməkdaşlığının bütün sahələrində əməliyyatların həcmindən bundan sonra da artırılması üçün böyük potensial

var. Bu istiqamətdə qarşılıqlı ticarət-iqtisadi missiyalar, eləcə də özəl sektor təmsilçiləri ilə ölkələrimizin Bakı və Nur-Sultandakı ticarət evləri arasında əməkdaşlıq mühüm rol oynayır".

İclasda qazaxıstanlı investorlar Ələt Azad İqtisadi Zonasında mövcud olan unikal investisiya imkanlarından və əlverişli biznes şəraitindən yararlanmağa dəvət edilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan tərəfi qarşılıqlı investisiyaların cəlb edilməsi məqsədilə mühüm iqtisadi layihələr haqqında məlumat mübadiləsinə hazırdır. "Qazaxıstan tərəfinin ölkəmizin işğaldan azad edilmiş ərazilərinin bərpası və yenidən qurulması layihələrində iştirak marağını alqışlayırıq. Ölkələrimizin tranzit potensialının artırılması üçün birgə sөylərin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini nəzərə

alaraq, "Şərqi-qərbi nəqliyyat dəhlizi"nin inkişafı, regionda yeni tranzit və nəqliyyat imkanları, eyni zamanda Orta Dəhlizin perspektiv tərkib hissəsi kimi Zəngəzur dəhlizi çərçivəsində əməkdaşlığı davam etdirməyə və dərinləşdirməyə hazırıq", - deyərək əlavə edib. Çıxışda önəmli enerji daşıyıcıları istiqamətində əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub, həmçinin enerji səmərəliliyi, bərpalanan enerji istehsalatının enerji investisiya cəlbini genişləndirilməsi tədbirləri sahəsində əməkdaşlıq, bilik və qabaqcıl təcrübə mübadiləsi üçün də böyük potensialın mövcud olduğu bildirilib.

Qazaxıstanın Baş nazirinin müavini - ticarət və inteqrasiya naziri Baxit Sultanov çıxışında deyib: "Çoxsəhifəli dostluq əlaqələri və konstruktiv siyasi dialoqla bağlı olduğu-

muz Azərbaycan hər zaman Qazaxıstanın etibarlı tərəfdaşı olub və belə də qalır. Bu il biz diplomatik münasibətlərin qurulmasını 30 ildən qeyd edirik. Bu illər ərzində siyasi, ticarət-iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrdə səmərəli dialoq qurulub. Biz Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində müasir infrastrukturun və layiqli yaşayış şəraitinin yaradılması istiqamətində həyata keçirilən bərpə-yenidənqurma işlərində iştirakda maraqlıyıq".

Tədbir çərçivəsində Hökumətlər arası Komissiyasının Bakıda keçirilmiş 17-ci iclasından ötən dövr ərzində görülmiş işlər nəzərdən keçirilib. Komissiyanın iclasının protokol layihəsinə daxil edilmiş iqtisadiyyat, enerji, nəqliyyat və logistika, kosmik və informasiya texnologiyaları, kənd təsərrüfatı və ərzaq təhlükəsizliyi, turizm, məşğulluq və sosial müdafiə, mədəniyyət, idman və gənclər siyasəti, səhiyyə, təhsil, innovasiya və rəqəmsal həllər kimi ümumilikdə 12 məsələ ətrafında müzakirələr aparılıb.

İclasın sonunda ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Azərbaycan-Qazaxıstan Birgə Hökumətlər arası Komissiyasının 18-ci iclasının yekunlarına dair protokol imzalanıb. Komissiyanın 19-cu iclasının növbəti il Bakıda keçirilməsi razılaşdırılıb.

Yay aylarında Bakı sakinlərinin çoxu məzuniyyət və istirahət günlərini səmərəli keçirmək üçün ölkəmizin bölgələrində təbiətin qoynunda istirahət yerlərinə, sanatoriya və müalicəxanalara, ya da xarici ölkələrə, uzaq şəhərlərə üz tuturlar.

Etiraf edək ki, ötən il Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi və şanlı Azərbaycan Ordusunun şücaəti sayəsində 30 illik erməni işğalından azad edilən ərazilərə, qədim Qarabağa getmək, xüsusən də möhtəşəm Şuşada olmaq, o cənnətməkan yerləri görmək, gəzmək, dincəlmək istəyənlər lap çoxdur. Ancaq erməni quldur birləşmələri 44 günlük Vətən müharibəsində həmin əraziləri minalayıblar. Odur ki, zəfər qələbəsindən sonra dövlətimiz insanların sağlamlığı namına təhlükəsizlik tədbirlərini ön plana çəkib, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə sürütlə minatomizləmə əməliyyatı keçirir və quruculuq işləri aparır. İctimaiyyət birmənalı şəkildə inanır ki, növbəti yay fəslində Qarabağın ən ucqar guşələrinə səfər edə, gözəndə ola və ürəkləri istədiyi yerlərdə dincələ biləcəklər.

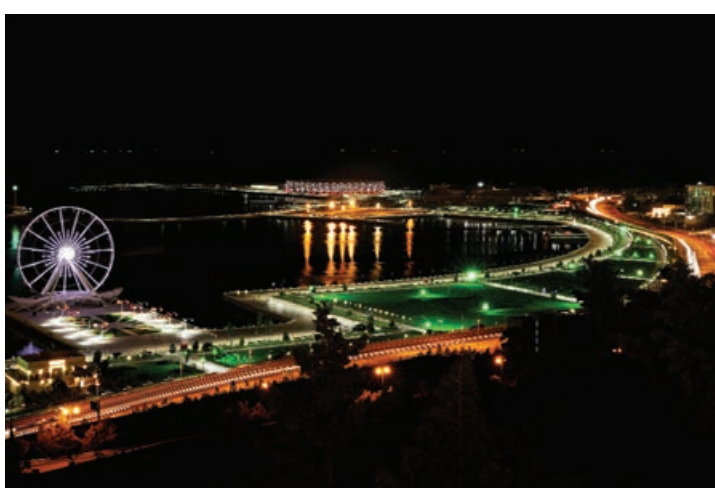
Hazırda yayın bu qızmar günlərində Bakıda ailə qayğıları və ya işi ilə əlaqədar harasa gedə bilməyənlər istirahət saatlarını, şənbə və bazar günlərini necə keçirirlər? Onu da deyək ki, yay mövsümündə istər bölgələrdən, istərsə də qonşu xarici ölkələrdən Bakıya gələnlərin sayı çoxdur. Çünki Bakı və onun ətraf qəsəbələri gündən-günə gözəlləşir, abadlaşır, insanların sosial rətinin hərəffli təmini və istirahətlərinin mənalı keçməsi üçün lazımi infrastruktur yaradılır.

Ta qədimdən Bakının gözəməli, görməli yerlərindən söhbət düşəndə ilk növbədə Xəzrin boyunbağı adlandırılan Sahil bağı - Bakı bulvarı yada düşür. 104 ilə yaxın yaşlı olan 3,5 hektarlıq bu bağ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və sərəncamı əsasında genişləndirilərək 16 hektara çatdırılıb. Biz də yolumuzu yeni bulvardan salırıq. Görülən iş, yaradılan şərait göz oxşayır. Gözəndə olanların əksəriyyəti sahilə Vətən müharibəsinin qələbəsindən, rəşadətindən söhbət açan Hərbi Qənimətlər Parkını ziyarət etməmiş geri dönmür. Burada gözəndə olanlardan biri də Əhmədli qəsəbəsinin sakini, ali dərəcəli həkim-kardioloq Həsən Məmmədovun ailəsi, onun köhnə bakılılardan hesab olunan, 25 ilə yaxın Avropada - Avstriyanın Vyana şəhərində yaşayan qonağı, vaxtilə Əhmədli qəsəbəsinin sakini olmuş Füzüli. O, özünü dediyi kimi, həyat yoldaşı Pərvanə xanım, qızları Lələ, Cənə, nəvələri Rəhimə və Atoşlu Bakıda qonaqdılar. "İstirahətinizi necə keçirirsiniz?" sualına əvvəlcə Həsən Məmmədov cavab verir:

- Bir həftədən çox qonaqlarla birlikdə Qubada, Qaçqışda, Nabrandada idik. Gözdük-dolandıq, oyləndik. Amma harada olmuşuqsa, hey deyiblər, sabah gedək Bakıya. İki gündür qayıtmış, yeni bulvar bəzi yaxındır, demək olar ki, hər gün gündüzdən sonra bura gəzməyə, uşaqları

◆Yay istirahətiniz necə keçir

Bakı parklar, bağlar şəhəridir

oyləndirməyə çıxırıq. Hər cür şərait var, rahat və sərfəlidir. 25 il bundan əvvəl Bakıdan Avstriyaya köçən Füzüli kişi və Pərvanə xanım bugünkü Bakının gözəlliyindən, füsunkarlığından ağzıdolusu danışdılar. Şəhərin görməli yerlərini mobil telefonlarına çəkdiklərini göstərdilər. Sonda Füzüli kişi dedi:

- Bundan sonra hər il yay aylarında ailəliklə Bakıya gəlməyi, Xəzrin ləpədəyində, Qubada, Qusarda, Qarabağda, Şuşada, Xankəndidə dincəlməyi qərara almışım. Çox ölkələrdə olmuşuq, Azərbaycan, Bakı doğrudan da çox gözəldir. Bakını gözəlləşdirən, onu belə üreyəyətlimi edən son illər şəhərdə aparılan möhtəşəm quruculuq işləri, ətraf qəsəbələrə yaradılmış, 52-dən çox yeni, 90-dan çox əsaslı təmir olunmuş mədəniyyət və istirahət parklarıdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev paytaxtda yeni salınan parklarda yaradılan şəraitlə tanış olarkən demişdir: "Son illər ərzində Bakı şəhərində bir

çox parklar, ictimai yerlər, istirahət guşələri yaradılmışdır. İndi Bakı parkları, bağlar şəhəridir".

Artıq bu parklar, bağlar Bakı sakinlərinin və qonaqların əsl istirahət məkanına çevrilib. Yeni parklardan birində - Heydər Əliyev Sarayının arxasından Akademik Milli Dram Teatrına qədər uzanan park-fəvvarə kompleksində olduq. Gündün qürubə gedən çağdır, hava bürküdür. Parka gələnlərin ardı-ardısı kəsilir, əksəriyyəti də yaxın ərazilərdə yaşayan sakinlərdir. Xan çinarın kölgəsində skamyada əyləşmiş ortayaxılı Şahlar Səfərovla həmsöhbət olurduq. O deyir:

- "Bakı Metropoliteni"ndə işləyirəm. Hər il bu vaxtlar məzuniyyətimə Bakıda, Xəzər çimərliklərində, ya da yaxında yaşadığımdan bu bağda keçirirəm. Bir həftə gün əvvəl məzuniyyətə çıxan kimi getdim atasın baba yurdum Qusarın Avaran kondiyasına. Bir həftə orada dincələndən sonra Bakıya qayıtdım. Əvvəlki vaxtlara baxanda indi Bakıda istirahət etmə-

yə, dincəlməyə o qədər yer, ələ qəşəng şərait var ki, heç rayona getməyə, xərc çəkib evindən-çiyindən olmağa dəyməz. Qusardan söhbət düşmüşkən, Bakıda yaşayan, yazıçı-publisist Elbrus Şahmarla Qusar şəhərindən birində - Heydər Əliyev Sarayının mərkəzi parkında oxucularla görüşdə tanış oldum. Mənə "Xanımın Qubadlı" kitabını avtoqrafla hədiyyə etdi.

Bir çox ölkələrdə, şəhərlərdə olmuşam. Amma Bakıda salınan parklar, yaşıllıqlar, istirahət guşələri, gördüklərimdən qat-qat üstündür. Bu parkda yaradılan səliqə-sahmən, yarlı-yaraşlıq dekorativ kollektor, qol-budaq atmağa başlayan Gəncə çinarları, müxtəlif ölkələrdən gətirilmiş ağaclar, müasir işıqlandırma sistemi, oturmaçılar göz oxşayır. Uşaqların gözintisi, istirahəti, oylənmələri üçün hər cür şərait var. Bunlar valideynlərin uşaqlarla birgə gözintisi və istirahəti üçün çox vacib şərtlərdir.

Belarusun Mogilyov şəhərində yaşayan və son 20 ildə ilk dəfə Bakı-

ya səfər edən Qalib Süleymanova Zabıtlar parkında görüşdük.

Bura şəhərin ən köhnə parklarından biridir, alman faşizminə qarşı döyüşlərdə həlak olan oğurların xatirəsinə Böyük Vətən müharibəsi illərində salınıb. Müharibədən sonra bu parka iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı olan Həzi Aslanovun adı verilib.

4 hektar sahəsi olan Zabıtlar parkının siması əsaslı yenidənqurmadan sonra tamamilə dəyişib. Burada orijinal işıqlandırma sistemi, özəməli daş fəvvarə və bürünc heykəllər yulub: fikrə dalan şahmatçı öz gediləri planlaşdırır, yaxud çayxana girişində gülürüz çayçı qonaqlar salamlayır. Fəvvarələrin yaxınlığında, skamyaların birində yorğun "bürünc fotoqraf" oturub. Bir az aralıda bir "qız yoldan ötənlərə çiçək satır". Başqa birisi isə "xana-xana" oynayır, ondan arxada bir dəstə uşaq ol-ələ verərək çoxun rəqs ritmində donub. Parkda 700 kvadratmetr sahəsi olan qapalı buz meydançası, görünüşü və

orijinal dizaynı ilə diqqəti cəlb edən qeyri-adi "buz" kafesi var...

Qalib Süleymanov bunlara işarə edərək dedi: - Mən Bakının bir neçə görməli-gəzməli istirahət məkanında - Heydər Əliyev Mərkəzində, Rişard Zorgenin adını daşıyan parkda, Dədə Qorqud bağında, köhnə Sovetski ərazisində yaradılan parkda, təzəlikcə istifadəyə verilən "Çəmbörəkənd" parkında olmuşam. Elə bil dünyanın hansısa başqa şəhərindəyəm, köhnə parkları tanıya bilmədim, təzə parklar isə lap möcüzədir. Bu, mənim 20 il əvvəl gördüyüm Bakı deyil. Burada hər şey dəyişib, yollar da, binalar da, parklar və xiyabanlar da. Şəhərdəki quruculuq işləri məni heyran etdi. Bu vaxtlarımı, istirahətim bu gözəl parklarda keçirirəm. Çoxlu şəkillər və videokəlikli etmişəm, aparıb Belarusda həm yerlilərimizə göstərəcəyəm. Belarusa, Mogilyovda məni tanıyanların çoxuna gələn il istirahətə və ya turist gözintisinə Bakıya gəlmələrini məsləhət görəcəm.

Qalib müəllimin ailə üzvləri - həyat yoldaşı Aynurə xanım, qızı Şükufə, oğlu Kamal da Bakının müxtəlif yerlərindən, Dənizkənarı bulvardan, Hərbi Qənimətlər Parkından, İçərişəhərdən, Şirvanşahlar sarayından, "Sovetski" ərazisində aparılan abadlıq və quruculuq işlərindən heyranlıqla danışdılar. Bildirdilər ki, yeno də istirahətə Bakıya gələcəklər.

Daha sonra Biləcəri qəsəbəsindeki mədəniyyət-istirahət parkına yollanırdıq. Sovet dönməndən qalma bu mədəniyyət-istirahət parkı da son illər əsaslı bərpa və yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib. Prezident İlham Əliyevin Bakıtrafi kənd və qəsəbələrdə abadlıq və quruculuq işlərinə dair verdiyi tapşırıqların icrası ilə əlaqədar yenidən qurulan bu parkda yerli arxitektura elementlərini özündə əks etdirən mədəniyyət mərkəzinin binası yenidən tikilib. Sovetlər dönməndə Demiryolçular parkı kimi tanınan bu park da sakinlərin rahat istirahəti üçün lazımi avadanlıqlarla təchiz edilib. Parka axşamçağı gələnlər daha çox olur. Gözintilə iştirakçılarından qızı Elnarə, bacısı Şəfiqə, nəvəsi Yusif və qonşuları ilə parka dincəlməyi gələn qəsəbə sakini, pensiyaçı Rəfiqə Əsgərova ilə həmsöhbət olurduq.

- Mən uşaqlıqdan Biləcəridə yaşamışam, demiryolcu ailəsində böyümüşəm, atam gəncliyindən maşinist-sürücü işləyib, yaxşı işinə görə dəfələrlə Zaqaqaziya Dəmir Yolları İdarəsi (sovet dönməndə belə adlandırılırdı) tərəfindən orden və medallara layiq görüldü, Bakının fəxri demiryolçularından olub. Elə parkın yaxınlığındakı demiryolçular binasında yaşayırdım. Həyatımın sakinliyi, xüsusilə vaxtilə dəmir yolu sistemində çalışmış insanların ailələri bu parkı öz həyətləri, doğma yerləri bilirlər. Qonşularından eləsi var ki, oğlunun, ya qızının Xəzərsahili ərazilərdə bağ evi var, amma onların çoxu istirahət üçün bu parka üstünlük verirlər. Qollu-budaqlı ağacların kölgəsi, rahat oturmaçılar, sakitlik, hər yan gül-çiçək, havası da yüngül və təmiz. Bir azdan müasir işıqlandırma sistemi parkın gecəsinə gündüza çevirəcək.

Sağ olsun dövlətimizin başçısı, onun tapşırığı ilə bu park beş-altı il öncə başdan-başaya yenidən qurulub, belə gözəl, rahat şərait yaradılıb. Bu gün Biləcəri qəsəbəsinə 77 mindən çox əhali yaşayır, onların qəsəbədə gedəcəkləri yeganə istirahət yeri buradır. Ərazisi 4 hektar olan bu istirahət məkanında gördüyünüz kimi, geniş abadlıq-quruculuq işləri yüksək zövqlə həyata keçirilib. Burada 20 min kvadratmetrlərdə yerli şəraitə uyğun müxtəlif ağac və gül kolları əkilib. Yaşıllıqların ərazidə avtomatik suvarma sistemi və fəvvarə quraşdırılıb, idmanın müxtəlif növləri ilə məşğul olmaq üçün süni örtüklü meydança yaradılıb.

Rəfiqə xanımın qonşusu, pensiyaçı, əmək veteranı Raya Ağsaqalova və Bülbül Məmmədov, Elmira Qasımov, Şəfiqə Əsgərova, Tahirə Ağayeva, Sevda Əliyeva, Aydın Əsgərov, Şahin və Gülşən İbreyevlər və başqaları "Bakı parkları əsl istirahət yeridir, buranı qoyub, uzaq şəhərlərə nə gəzməyə, nə də istirahətə gətməyə, nə də yersiz xərcə düşməyə dəyməz" deyərək bizimlə sağollaşırlar.

Rəhman SALMANLI,
İlham BABAYEV (foto),
"Azərbaycan"

BƏŞƏRİYYƏTİN "AĞ" BƏLƏSİ

qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi üçün Narkomanlığa və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyası yaradılmışdır. Ardınca narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi və narkomanlığın yayılması ilə mübarizə sahəsini tənzimləyən normativ-hüquqi baza təkmilləşdirilmiş, onların beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində müvafiq işlər görülmüş, ölkəmizin narkotiklərlə mübarizə üzrə beynəlxalq təşəbbüslərdə iştirakı daha intensiv xarakter almışdır. Bundan əlavə, Prezidentin 22 iyul 2019-cu il tarixli sərəncamı ilə "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı

mübarizəyə dair 2019-2024-cü illər üçün Dövlət Proqramı" təsdiq edilmiş, proqramda qarşıya qoyulan vəzifələrin həyata keçirilməsi üzrə tədbirlər planı hazırlanmışdır.

Sərhədsiz fəlakət

Mütəxəssislərin hesablamalarına görə, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə hər il on milyardlarla dollar gəlir götürülür və bu pul əsasən yeni müharibə və münəfiq ocaqların, nüvə bazalarının, ayrı-ayrı terrorçu mərkəzlərin, mütəşəkkil cinayətkar qrupların yaradılmasına, silah alverinin güclənməsinə və digər cinayətkar aksiyalara sərf olunur.

Müasir dünyamızın ön mərkəzi problemlərindən olan narkomaniyadan bəşəriyyət hələ də əziyyət çəkməkdədir.

Əvvəllər narkotikdən istifadə təhlükəsi bir neçə ölkə qarşısında dururdusa, artıq vətəndaşlarımızın narkotizasiyasının acı nəticələrini hiss etməyən ölkə tapmaq demək olar ki, mümkün deyil. Vaxtilə bu problema diqqət yetirilməməsi, ictimai təhlükəliliyinin lazımi dərəcədə qiymətləndirilməməsi nəticəsində narkomaniya yoluxucu xəstəlik kimi xüsusən gənclər arasında geniş yayılmış, coğrafiyası genişlənmiş, yaşadığımız dünyanı dağıtmaq səviyyəsinə qədər gəlib çıxmışdır.

Ekspert Emil Maqalov deyir ki, narkomaniyaya qarşı tədbirləri tək gənclər arasında deyil, eyni zamanda intellektual səviyyəsi aşağı olan şəxslərdə də aparmaq lazımdır. O, yeni kimyəvi maddələrin fəsadlarının daha ağır olduğunu vurğula-

dı: "Hazırda ən qorxulu kimyəvi narkotiklərdir. Bunlar metamfetaminlərdir ("patı"lar və ya "şüşə" narkotiklər). Təbii narkotiklər asılılıq yaratsa da, asılılıqdan müxtəlif yollarla çıxmaq mümkündür. Amma yeni kimyəvi maddələrdən olan narkotiklərdən istifadə edənlərin müalicəsi yoxdur. Onların fəsadları daha ağırdır".

AMEA-nın Fəlsəfə İnstitutunun "Sosial psixologiya" şöbəsinin kiçik elmi işçisi, psixoloq Elnur Rüstəmovun fikrinə görə, narkotiklə mübarizədə marifləndirmə və profilaktik işlərə daha geniş yer ayrılmalıdır: "Təbii ki, psixoloji olaraq bu, asılılıqdır. Maarifləndirmə işləri nə qədər çox aparılarsa, bir o qədər bunun qarşısını almaq üçün insanların sayı azalar. Bu, dünya statistikasında da ən effektiv üsul kimi göstərilir.

Digər tərəfdən isə belə insanların zamanında aşkara çıxarılması mühüm məsələdir. Bəzən valideynlər bunu gizlədir. Düşünür ki, bunu gizlətməklə övladlarını qoruyurlar. Amma belə qorumanın son nəticəsi faciədir. Bu işdə mütləq mütəxəssis dəstəyi göstərilməlidir. Əvvəlcə həkim dəstəyi, daha sonra reabilitasiya lazımdır".

Narkotiklərə qarşı qətiyyətli mübarizə davam edir

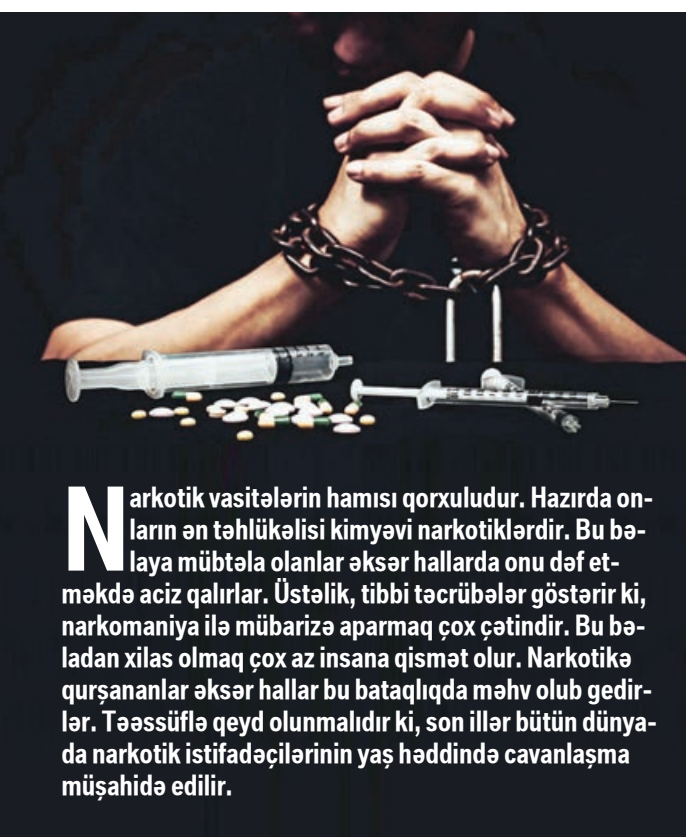
Ekspert E.Maqalov deyir ki, polislərin fəaliyyəti nəticəsində son aylarda narkotik satanların və narkotik istifadəçilərinin sayı təxminən 30-40 faiz azalıb.

44 günlük Vətən müharibəsindən sonra azad edilmiş ərazi-

lərimizdə aidiyyəti orqanlar tərəfindən həyata keçirilən xüsusi əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində narkotik tərkibli bitkilər aşkarlanaraq məhv edilmişdir. Ağdam və Xocalı rayonunun işğaldan azad olmuş bir neçə kəndində tonlarla narkotik bitkinin, həmçinin Füzuli rayonunda narkotik bitkilərin ekildiyi geniş plantasiyanın, narkotik vasitələrin istehsal olunduğu laboratoriyaların aşkarlanması ərazilərimizin işğal altında qaldığı dövrdə Ermənistanın cinayətkar əməllərini sübutdurur.

Narkomaniya ilə mübarizə uzunmüddətli, çoxşəxli, geniş məlumiyyət vəsaiti tələb edən dinamik bir prosesdir. Problemin ictimai təhlükəliliyi ondan ibarətdir ki, bu cinayət həmişə gizli şəraitdə baş verir, nəzərdən konarada qalır və durmadan artır. Narkomaniya ilə mübarizədə bütövlükdə cəmiyyətin, dövlətin, xalqın, nəhayət, hər bir şəxsin fərdi və birgə fəaliyyətinə, əməli köməyinə böyük ehtiyac var.

Elsən YƏHYAYEV,
"Azərbaycan"

Narkotik vasitələrin hamısı qorxuludur. Hazırda onların ən təhlükəlisi kimyəvi narkotiklərdir. Bu bəlayə mübtəla olanlar əksər hallarda onu dəf etməkdə aciz qalırlar. Üstəlik, tibbi təcrübələr göstərir ki, narkomanıya ilə mübarizə aparmaq çox çətinidir. Bu bəladan xilas olmaq çox az insana qismət olur. Narkotikə qarşısız əksər hallarda bu bataqlıqda məhv olub gedirlər. Təəssüflə qeyd olunmalıdır ki, son illər bütün dünyada narkotik istifadəçilərinin yaş həddində cavanlaşma müşahidə edilir.

Azərbaycanda narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə ümumdövlət vəzifəsi hesab olunur. Problemin həlli məqsədilə hələ 1996-cı il avqustun 26-da dövlət başçısı tə-

rəfindən fərman imzalanmışdır. Həmin fərmana əsasən, narkomanlığa və narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi, dövlət orqanlarının və

"Azpetrol" yanacaqdoldurma məntəqələrinin sayı 92-yə çatdı

Azərbaycanda ən böyük yanacaqdoldurma şəbəkəsinə malik olan "Azpetrol" şirkəti strateji inkişaf planına uyğun olaraq yanacaqdoldurma məntəqələrinin sayını artırmaqda davam edir.

Moskva prospekti, 1013-cü məhəllə ünvanında açılıb. "Azpetrol" şirkətinin hazırda ölkəmizin əksər iqtisadi zonalarında ümumilikdə 92 yanacaqdoldurma məntəqəsi, 3 maye qazdoldurma (propan-butan) məntəqəsi, ictimai nəqliyyatda sərnişindəşmaya xidmət edən respublikada ən muasir standartlara cavab verən 1 sızılmış təbii qaz (CNG) terminalı, yanacaq məhsullarının saxlanması üçün 3 neft bazası, yanacaqdaşıyan maşınlar üçün avtobaza, yanacağın yanacaqdoldurma məntəqələrinə fasiləsiz daşınmasını təmin etmək üçün 100 yanacaq daşıyan avtomobili, minik maşınları üçün avtosahəsi mövcuddur. Fəaliyyət göstərən yanacaqdoldurma məntəqələrində 4 sızılmış təbii qazdoldurma postu, 2 maye qazdoldurma postu və 17 elektromobilin enerji ilə doldurulma postu, 8 motel, eyni zamanda müxtəlif xidmətlərin göstərilməsi üçün əksər məntəqələrdə işə obyektleri (kafe, avtoyuma, market) fəaliyyət göstərir.

"Azərbaycan"

"Azpetrol" şirkəti tələbatın artması və çoxsaylı təklifləri nəzərə alaraq, Bakı şəhəri Xətai rayonu, 8 Noyabr prospekti, 1240-cı məhəllə ünvanında yerləşən "Nobel" qazdoldurma məntəqəsində (QDM) yenidənqurma işləri aparıb. Həyata keçirilən yenidənqurma işləri nəticəsində QDM yanacaqdoldurma məntəqəsinə (YDM) çevrilib və maye-qaz doldurma postu (LPG) yaradılıb.

Bununla da "Azpetrol" şirkətinin yanacaqdoldurma məntəqələrinin sayı 92-yə çatdırılıb.

Yenilənmiş "Nobel-2-YDM" ərazisində sürücülərə həmçinin kafe, avtoyuma, "Azpetrol" və bank kartlarına xidmət, bankomat, maye-qaz postu (LPG) və elektromobillərin doldurul-

ması xidmətləri də təklif olunur.

Qeyd edək ki, mövcud yanacaqdoldurma məntəqələrində aparılan işlər "Azpetrol" şirkəti-

nin 25 illik yubileyi ərfəsinə həyata keçirilir. Şirkətin ilk yanacaqdoldurma məntəqəsi olan "Spartak" 1997-ci il iyulun 15-də Bakı şəhəri Nəsimi rayonu,

Liviya ağır siyasi-iqtisadi böhrandan qurtula bilmir

Siyasilər vəziyyətdən çıxış yolunu prezident və parlament seçkilərinin keçirilməsində görürlər

Liviya baş vermiş kütləvi etiraz aksiyalarından sonra Prezident Şurasının sədri Məhəmməd Yunis əl-Mənfî və ABŞ-ın Trablisdəki səfiri Riçard Norland ölkədə sabitliyin yaradılmasına diqqət cəhəblər. Prezident Şurasının məlumatına görə, əl-Mənfî və Norland telefon danışıqları zamanı ölkədəki siyasi dalandan çıxmaq və seçkilərin tez bir zamanda təşkili üçün mövcud vəziyyətdə sabitliyin qorunmasının vacibliyini qeyd ediblər.

Etirazçılar icra hakimiyyəti orqanlarının ləğv edilməsini tələb edirlər

ABŞ-ın Trablisdəki səfirliyi Liviya ümummilli qeyri-sabitliyə səbəb olan siyasi, iqtisadi və maliyyə böhranı ilə bağlı dərin narahatlığını açıqlayıb.

Səfirlikdən bildirilib ki, ölkədə seçkilərə və siyasi sabitliyə aparın yol tələflər arasında dialoq və barışıqdan keçir.

Xatırladaq ki, bu günlərdə ölkənin Trabliss, Tobruk, Siirt, Derna və Benqazi şəhərlərində etiraz aksiyaları keçirilib. Benqazidə etirazçılar dükənləri və avtomobil toqurlarını yandırdılar. Tobrukda Nümayəndələr Palatasının binasına basqın edən fəallar girişdə yanğın törədiblər.

Aksiya iştirakçıları elektrik enerjisi, neft məhsulları ilə bağlı problemlərin tezliklə həllini və çöyrəy qiyətinin aşağı salınmasını tələb ediblər. Etirazçılar qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının ləğvini, ölkədə fəvqəladə vəziyyət elan olunmasını və tez bir zamanda seçkilərin keçirilməsini tələb ediblər.

Liviya seçkilər siyasi dalana dirənib

BMT-nin himayəsi altında Liviya Siyasi Dialoq Forumunun 2020-ci ilin noyabrında baş tutan iclaslarında ölkədə prezident və parlament seçkilərinin 2021-ci il dekabrın 24-də keçirilməsi qərar alınıb,

lakin təyin olunmuş vaxtda seçkilərin keçirilməsi mümkün olmayıb.

Tobruk Nümayəndələr Palatası fevralın 10-da keçirdiyi iclasda ölkənin qərbini təmsil edən deputatların okseziyyətinin iştirak etməsinə baxmayaraq, hazırkı milli birlik hökumətinin mandatının dekabrın 24-də bitdiyini əsas götürərək, Fəthi Başağani Baş nazir seçib.

Liviya Milli Birlik Hökumətinin Baş naziri Əbdülhəmid Dibeybe Nümayəndələr Palatasını Cenevrə razılaşmasında nəzərdə tutulan "yol xəritəsindən" geri çəkilməkdə itiham edərək, üzərinə düşən vəzifələri yerinə yetirməyə davam edəcəyini və postunu yalnız xalq tərəfindən seçilmiş hökumətə təhvil verəcəyini bildirib.

Dibeybe həm də ölkədəki etirazlara dəstək ifadə edib: "Mən ölkədə keçirilən etiraz aksiyalarını dəstəkləyirəm. Ölkədə hökumətin başlıq etdiyi bütün birləşmələr getməlidir. Amma bu, yalnız seçki yolu ilə mümkündür. Liviya xalqı neft yataqlarını kimin bağladığından xəbərdardır. Bunun nəticəsində dövlət büdcəsinə ziyan vurulub və əhalinin həyat şəraiti pisləşib".

Əl-Mənfî Misir Prezidenti ilə danışıqlar aparıb

Dünya Liviya Prezident Şurasının sədri Məhəmməd Yunis əl-Mənfî Misir Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisi ilə telefon danışıqlarında ölkədəki siyasi vəziyyəti müzakirə ediblər. "Anadolu" agentliyinin xəbərinə görə, Misir lideri əl-Mənfînin ömin edib ki, Qahirə Liviya milli barışıqna nail olmaq üçün hər cür say göstərəcək.

Əl-Mənfî və əs-Sisi Liviya siyasi böhrandan yeganə çıxış yolunu seçkilərin keçirilməsində görüblər.

Misir Prezidentinin Mətbuat xidmətinin yaydığı məlumatda deyilir ki, Əbdülfəttah əs-Sisi telefon danışıqları zamanı həmsöhbətini ömin edib ki, Qahirə Liviya milli barışıqna nail olmaq üçün ölkənin gələcəkdir.

Əl-Mənfî və əs-Sisi siyasi razılaşmaların yerinə yetirilməsi üçün xarici qüvvələrin ölkədən çıxarılmasını zəruriliyini də qeyd ediblər.

Liviya Prezident Şurasının Mətbuat xidməti Misir lideri Əbdülfəttah əs-Sisinin Liviyanın birliliyinə diqqət cəhədlərini və xarici qüvvələri dialoqa çağırtdığını bildirib.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ! "AZƏRBAYCAN"

qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik	124,80 (yüz yirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq	62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq	31,20 (otuz bir manat yirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

Ermənistanda parlament böhranı yaşanır

Keçmiş hərbi xuntanın deputat üzvləri mandatdan imtina edirlər

Ermənistanda narazılıq və qarşıdurma hallarının daha da artması, müxalifətə hakimiyyət arasında ziddiyyətlərin kəskinləşməsi açıq-aydın müşahidə olunur. Bütün bunların fonunda isə parlamentdə böhran dərinləşir. Keçmiş hərbi xunta mitinqlər vasitəsilə uğur əldə edə bilmədiyi üçün digər vasitələrlə, xüsusilə parlamentin fəaliyyətini iflic etmək üçün müxtəlif yollara baş vurmaqdadır. Bundan biri də deputatlıq mandatından imtinalardır.

Ötən həftə "Vətəndaş müqaviləsi" fraksiyasının üzvləri parlamentin toqbasına iclasını keçirərək, vitse-spiker İşxan Saqatlyanın və İqtisadi məsələlər daimi komissiyasının sədri Vaqə Akopyanın səlahiyyətlərinə xitam verilməsinə səs veriblər. Qeyd olunur ki, hakimiyyətin bu addımından sonra müxalifətdə olan "Ermənistan" və "Şərəf duyuram" fraksiyalarının üzvləri komissiyanın sədri və sədr müavini vəzifələrindən istefa veriblər. Onların arasında Armen Gevorqyan, Tadevos Avetisyan, Artur Xaqatryan və Ayk Mamicanyan da var. Beləliklə, müxalifətin cavabı gecikməyib və faktiki olaraq onların hamısı deputatlıqdan imtina ediblər.

Vurğulanır ki, müxalifət fraksiyaları parlamentin vitse-spikeri və daimi komissiyaların sədrləri vəzifələrinə müəyyən edilmiş müddətdə

yenə namizədlər irəli sürməsələr, yerlər vakant qalacaq, çünki "Vətəndaş müqaviləsi" fraksiyası namizədlərini irəli sürmək niyyətində deyil. Ancaq məsələ ondadır ki, onlar namizədlərini irəli sürə bilməzlər, çünki bu vəzifələr müxalifət tərəfindən tutulmalıdır. Son dəyişikliklərə görə, parlament yalnız komissiya sədrlərinin müavinləri vəzifələrinə namizədlər irəli sürə bilər. Müxalifət təmsilçilərinin tutduqları vəzifələr boş qalarsa, o zaman ölkə siyasi böhranı yeni mərhələsi - parlament böhranı ilə üzləşməli olacaq.

Bütün bunların fonunda Ermənistanda sosial-iqtisadi sahədə vəziyyətin daha da ağırlaşması, insanların maddi rifah halının bir qədər də pisləşməsi gözlənilir. Çünki ötən illər ərzində iqtisadi inkişaf üçün hansısa real bazis yaradılmayıb, əksinə, olub-qalmaqal da hakimiyyətin sərşəstəsi

siyasəti nəticəsində tam dağılıb. Elə bu səbəbdən bu ölkədə vəziyyətin daha da pisləşməsi gözlənilir. Həm də proqnozlaşdırılır ki, Ukraynadan və Rusiyadan minlərlə insanın ölkəyə qayıtması səbəbindən Ermənistan qarşısında dövrə ərzində tələbatı məsələsində böyük çətinliklərlə üzləşəcək. Ərzaq çatışmazlığı ağırlaşmaz inflyasiya və həddindən artıq yoxsulluğa gətirib çıxara bilər. Hazırda isə İrəvan uzunmüddətli perspektivdə öz ehtiyaclarını ödəmək, ərzaq təhlükəsizliyi problemini həll etmək üçün ciddi addımlar atmalı olacaqdır.

Ermənistan artıq xarici investitorlar üçün də əhəmiyyətini itirib. Beynəlxalq reyting agentlikləri ölkənin xarici və daxili valyutada uzunmüddətli reytingini aşağı salıb. Ermənistanın qiymətli kağızlarla bağlı reytingi də bu qayda ilə endirilib. Bu, son vaxtlar ölkədə iqtisadi reytingin endirilməsi ilə bağlı artıq üçüncü hadisədir. Ermənistanda iqtisadi inkişaf tempinin azalması və tənzəmləyici bağlı Avropa Bankının proqnozları da buraya əlavə edilmiş, aydın olur ki, bu ölkə xarici investitorlar üçün tam maraqsızdır.

Bu ilin qalan dövrü üçün xaricdən Ermənistana gələn pul transferləri yarıbayarı azalacaq, ixrac isə 10-15 faiz xitirə olunaçaq. Hazırda Ermənistanın xarici valyuta ehtiyatları son 7 ilin ən aşağı səviyyəsindədir. Ermənistan hökumətinin hansısa xarici dövlət və ya beynəlxalq maliyyə qurumu tərəfindən irihəcmli yardım alacağına isə heç bir ümid yoxdur.

Bütün bunlar Ermənistanda vəziyyətin nə dərəcədə ağır olduğunu aydın şəkildə göstərir və ölkənin qarşısında dövrə daha böyük çətinliklərlə üzləşəcəyindən xəbər verir.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları İlham Babayevə atası

HACIĞA KİŞİNİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik İsa Həbibbəyli Milli Məclisin deputatı Fazil Mustafayeva əmisi

FƏRHAD MUSTAFAYEVİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Avtomobil Nəqliyyatı ilə Daşımaların Təşkili" MMC-nin baş direktoru və kollektiv cəmiyyətin Kərgüzarlıq bölməsinin rəisi Həbibə Yarahmədovaya anası

XANIM YARƏHMƏDOVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"AZƏRBAYCAN" qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, 11 mərtəbə
e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39, e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az
Məsəl katib - 539-43-23, Məsəl katib müavinləri - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Fotolillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Mühəssislik - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir
Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 4433
Sifariş 1864
Qiyməti 40 qəpik